24^րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6469 18 ԱՊՐԻԼ 1907 ԱՒԱԳ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 18 ՌԷՊԻ-ՒԼ-ԷՎՎԷԼ 1325 1 MAI 1907 24me année № 6469

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ" ՕՐԱԹԵՐԹԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ 80 Ղրշ.
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ 108 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ 25 Ֆրք.
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
20 հաս 1 դրուշնոց փուլ
1 մեծ.ի հաշուով կ'ընդունուի

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ارەولك
درسعادتدە غلطەدە ارەولك غزتەسی ادارەخانەسی

DIRECTION
DU JOURNAL ARMÉNIEN
"ARÉVELK"
CONSTANTINOPLE - GALATA

10 PARAS

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՔԻՉ ՄԸ ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ

Շերամանոցներու մաքրութիւնը. — Սովորական եւ մասնաւոր հականեխում. — Իբրեւ հականեխիչ գործածուած նիւթ մը ի՞նչ պայմաններ լրացնելու է. — Ի՞նչպէս պատրաստելու է կրաջուրը եւ կապոյտ արջասպի լուծոյթը. — Ծծումբը եւ քլօրի կազը ի՞նչ դեր կը խաղան շերամաբուծութեան մէջ։

Շերամ բռնողները սկսած են արդէն պէտք եղած պատրաստութիւնները տեսնել, մաքրելու համար իրենց շերամատունները հականեխիչ նիւթերով. այս առթիւ տրուելիք խրատները՝ իրենց անմիջական օգուտները կրնան ունենալ, քանի որ մեր գիւղատնտես դասակարգին պատկանող շերամարոյծները առհասարակ խիստ հոգածու են իրենց արհեստին եւ պէտք եղածին չափ հետաքրքիր՝ տեղեկանալու համար անոր բազմատեսակ պահանջումներուն։

Շերամի եղանակէն առաջ, շերամատանց մէջ կատարուելիք մաքրութիւնը կամ, ինչպէս կ'ըսեն, հականեխումը (բաքֆիրաքը ֆէննիէ, désinfection) երկու կերպ կրնայ ըլլալ. սովորական եւ մասնաւոր։ Եթէ անցեալ տարուան մէջ, որ եւ է հիւանդութիւն չէ պատահած, սովորական մաքրութիւն մը բաւական է. հակառակ պարագային՝ սովորական մաքրութիւն մը կամ հականեխում մը բաւական չէ, այլ մասնաւոր միջոցներ ձեռք առնելու է, շերամատունը հիմնովին մաքրելու, այդ տարափոխիկ հիւանդութեանց մանրէները ամբողջովին փճացնելու համար։

Իբրեւ հականեխիչ (տաֆիի թէաֆֆիւն, désinfectant) գործածուելիք նիւթերը պէտք է անպատճառ լրացնեն սա հետեւեալ պայմանները.

1. — Անմիջական կերպով ազդեցիկ ըլլալ։
2. — Իրենց գործածութիւնը դիւրին ըլլայ։
3. — Շերամատանց մէջ ծառայող անձանց առողջութեանը չվնասեն։
4. — Շերամատանց մէջ գտնուած առարկաներուն վնասակար չըլլան։
5. — Բարձր գին չունենան։

Սովորական հականեխիչ նիւթ մը, առաւելն 24 ժամուան մէջ, իր ազդեցութիւնը առաջ բերելու է. առհասարակ ամէն տեղ, շերամի համար մասնաւոր շէնքեր շինուած չեն. գիւղերու մէջ շերամի ատեն գիւղացին շատ անգամ իր բնակարանը կը յատկացնէ մետաքս արտադրող այս թանկագին որդին. հետեւաբար, չէ կարելի պահանջել որ օրերով առաջ, ան պարպէ իր տունը, հականեխման գործողութիւն կատարելու համար. այս պատճառաւ ստիպողականութիւն կայ այնպիսի հականեխիչ նիւթեր գործածելու որոնք քիչ ատենի մէջ առաջ բերեն իրենց բարերար ազդեցութիւնը։

Կան նիւթեր ալ, որոնք իբր հականեխիչ՝ թէեւ խիստ ազդու են, բայց ատոնց գործածութիւնը յանձնարարել չէ կարելի, քանի որ փոքրիկ անխոհեմութիւն մը կրնայ շատ վտանգաւոր հետեւանքներ ունենալ զայն գործածող շերամարոյծին համար. զոր օրինակ քլօրամագիկը (աք սիւլիւմէն, sublimé corrosif), որ թէեւ բժշկութեան եւ մանաւանդ վիրաբուժութեան մէջ թանկագին հականեխիչ նիւթ մը համարուած է իրաւամբ, սակայն խիստ վտանգաւոր հետեւանքներ կրնայ ունենալ անփորձ ձեռքերու մէջ։

Հականեխիչ նիւթերու շարքին մէջ այնպիսիներ ալ կան՝ որոնք դպած տեղերնին կ'այրեն, կ'աւրշտկեն. զոր օրինակ, ծծմբային թթուն (զաջ եաղը, acide sulfurique ord.). այդպիսիներն ալ բնականաբար չենք կրնար յանձնարարել մեր շերամարոյծ դասուն։

Գալով 2րդ եւ 5րդ պայմաններուն, անօգուտ է ատոնց մասին բացատրութիւններ տալ, որովհետեւ ըստ ինքեան չափազանց դիւրահասկնալի են արդէն։

Վերոյիշեալ պայմանները նկատողութեան առնելով կը տեսնենք որ՝ շերամարոյծին օգտակար եղող հականեխիչ նիւթերը գլխաւորաբար հետեւեալներն են.

Սովորական հականեխման համար
Կրաջուր (քիրէճ պասանասը, lait de chaux)
Կապոյտ արջասպի լուծոյթ (կէօզ թաշը մահլուլը, solution de sulfate de cuivre)
Ծծումբի թթու (համըզը քիպրիթ, եանըք քիւքիւրթ քիւքիւսի, acide sulfureux)
Մասնաւոր հականեխման համար
Ծծումբի թթու
Քլօրի կազ (քլօր կազը, chlore)

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱԿԱՆԵԽՈՒՄ

Այս գործողութեան ենթարկուելիք շէնքի մը բոլոր ներքին մասերը կանխապէս լաւ մը աւլել եւ գոյացած աւլուքը դուրս հանելով այրել պէտք է. շերամատան եւ կամ եթէ այն գործածուելիք տան մը բոլոր անկիւնները, հոն գտնուող կարասիներու տակերը աղէկ մը մաքրելը անհրաժեշտ է. լաւ կ'ըլլայ եթէ այդ կարասիները որոնք յարաբերութիւն չունին շերամի հետ, ուրիշ տեղ փոխադրուին։

Կրաջուրի համար պէտք եղած կիրը, նոր մարած կիր ըլլալու է. ջուրն ալ ըստ կարելւոյն մաքուր պէտք է ըլլայ. այս երկուքին համեմատութիւնը սա է.

Նոր մարած կիր	2	քիլօ
Մաքուր պաղ ջուր	10	»

Կրաջուրին կպչունութիւնը աւելցնելու համար, սովորական սոսինձ (թութղալ, gélatine) կարելի է գործածել. 100 քիլօ կրաջուրին համար 2-3 քիլօ սոսինձը բաւական է. այս տեսակ կրաջուրը հետեւեալ կերպով պատրաստելու է։

2 քիլօ նոր մարած կիրին վրայ պէտք է լեցնել 5 քիլօ մաքուր ջուր եւ լաւ մը խառնել, որպէս զի միօրինակ լուծոյթ մը առաջ գայ. քառորդ ժամ ինքնիրեն ձգելէն վերջը, ուրիշ աման մը մէջ կը պարպեն. միւս կողմէն 5 քիլօ եռացած ջուրի մէջ 250—300 կրամ սոսինձ լեցնելով, լաւ մը կը խառնեն. վերջէն՝ վերի կրաջուրն ալ վրան պարպելով ամէնը մեկանց փայտէ գաւազանով մը դարձեալ կը խառնեն. այս եղանակաւ պատրաստուած կրաջուրին 3 քիլօն բաւական է 10 մեթր քառակուսի պատ մը կրպատելու (պատանալամաք, badigeonner) համար։

Այս գործողութիւնը կատարելու համար, փայտէ կամ զինկոյէ դոյլեր, քիչ շատ երկայն գաւազանի անցուած մէկ երկու վրձին պէտք է. քարիւղի թիթեղեայ ամանները շատ խնայողական են կրաջուրի պատրաստութեան համար. եթէ կարելի է, վրձինի տեղ ձարձատիչ ջրհան մը (ֆիսկիէ թուլումպասը, pulvérisateur) գործածելը նախամեծար է. ասոր շատ տեսակները կան. ամէնէն աւելի գործածականը Վէրմօրէլի[1] հնարածն է, զոր այգեգործներն ալ կը գործածեն միլթիուի հիւանդութիւնը դարմանելու համար [2]։

Կրաջուրով պէտք է պատել ո՛չ միայն շէնքին պատերը, այլ շէնքին ամէն կողմի առաստաղները եւ նոյն իսկ երդիքին բոլոր ներքին մասերը։

Գալով ըլլալիք ծախքին, այնքան թեթեւ է որ (մէն մի քառակուսի մեթր տարածութեան համար հազիւ 5 փարա) երբեք բեռ մը չկրնար նկատուիլ շերամարոյծին համար։

Շերամատան մը գործիները եւ հոն գործածուող փայտէ առարկաները, ինչպէս բուծարան (քէրէվէթ, claie), սանդուխ, տերեւի կողով են. մաքրելու համար՝ պէտք է կապոյտ արջասպի լուծոյթ գործածել 100ին 5—6 համեմատութեամբ. ըսել է որ 10 քիլօ ջուրի համար կէս քիլօ կապոյտ արջասպ բաւական է։

Կապոյտ արջասպը նախապէս քիչ մը տաք ջուրի մէջ լուծելէ վերջը, վրան պէտք եղած քանակութեամբ պաղ ջուր լեցնելու է. այս միջոցը ի գործ դնելով, անոր լուծուիլը կը դիւրացնենք։

Կապոյտ արջասպի լուծոյթով պէտք է լաւ մը լուալ տախտակամածները եւ վերը յիշուած կարասիները. այս վերջինները միայն լուալով ալ պէտք չէ գոհանալ. շատ աղէկ կ'ըլլայ եթէ շերամատունը ունենայ մասնաւոր աւազան մը, յար եւ նման պարտէզի մը աւազանին, սա տարբերութեամբ որ՝ այդ աւազանը բաւականաչափ երկայն եւ լայն ըլլայ՝ շերամի բուծարանները կարենալ պարունակելու համար. ասոր համար $2\frac{1}{2}$—3 մեթր երկայնութիւն մը եւ $1\frac{1}{2}$ մեթր լայնութիւն մը բաւական է. խորութիւնը կրնայ 1 մեթր ըլլալ։

Աւազանը մաքուր ջրով լեցնելէ վերջը, պէտք եղած համեմատութեամբ կապոյտ արջասպի լուծոյթը կ'աւելցնեն վրան. վերը յիշուած առարկաները մէջը կը մտցնեն. 1-2 օր այսպէս թողելէ վերջ, աւազանէն հանելով անմիջապէս շերամատուն կը փոխադրեն. աւելորդ է ըսել թէ շերամատունը կանխապէս աւլուած, մաքրուած եւ հականեխուած ըլլալու է. սա ալ չմոռնանք ըսելու որ, աւազանին մէջ մտցուելիք շերամի յատուկ կարասիները նախապէս պարզ ջրով լուացուած ըլլալու են, որպէս զի իրենց վրայ գտնուած փոշին պարապ տեղը չաղտոտէ աւազանին մէջը լեցուած կապոյտ արջասպի բաղադրութիւնը։

Այս եղանակաւ, իր կարասիներովը միասին մաքրուած շերամատան մը հականեխումը կատարեալ ըսելու համար, կը մնայ միայն վերջին գործողութիւն մըն ալ, զոր պէտք չէ զանց առնել, որովհետեւ խիստ կարեւոր է։

Շերամատան մը մէջ պատահած տարափոխիկ հիւանդութեանց[3] սերմիկները (թօխումճըք, spores) կրնան ապաստանած ըլլալ առաստաղներուն եւ երդիքին մէջ. այդ սերմիկները տարիէ մը աւելի կեանք ունին. զանոնք փճացնելու համար, այնպիսի նիւթ մը գործածելու է որ, կազային վիճակի վերածուելով շերամատան բոլոր ծակուծուկերը մտնէ եւ այսպէսով այդ պահուըտած սերմիկներուն վրայ ազդէ։ Ծծումբը այդ պաշտօնը կը կատարէ շատ խնայողական կերպով։

Վերը բացատրուած եղանակով մաքրուած եւ հականեխուած շերամատան եւ կամ բնակարանին բոլոր պատուհանները, դռները լաւ մը կը գոցեն. վերջը սենեակներուն եւ սրահներուն մէջ ծծումբ կ'այրեն։

100 մեթր խորանարդ ծաւալ ունեցող շերամատան մը համար 3 քիլօ ծծումբը բաւական է. այս նիւթին այրիլը դիւրացընելու համար, անոր պէտք է խառնել քիչ մը ալքօօլ, քարիւղ կամ ուրիշ դիւրավառ նիւթ մը, ըլլա՛յ հեղուկ թէ փոշի։

Հողէ կամ թիթեղէ ամաններու մէջ քիչ մը աւազ լեցնելէ վերջը վրան կը պարպեն ծծումբի կտորտուք կամ խոշոր ծեծուած ծծումբը. բոլորովին փոշիացած ծծումբը դժուար կը վառի. այս կերպով պատրաստուած վառարանները հետզհետէ կը բռնկցնեն եւ սենեակներուն դռներն ալ կը գոցեն։ Ծծումբին այրելովը առաջ եկած ծծմբային կազին՝ շերամատունէն դուրս ելլելը արգիլելու է, նախապէս աչքէ անցընելով բոլոր ծակուծուկերը. գոնէ 3 ժամ գոց պահելու է բոլոր դռները, որպէս զի այս կազը ամբողջովին իր ազդեցութիւնը ի գործ դնէ բոլոր սերմիկներուն վրայ։ 100 խորանարդ մեթր ծաւալ ունեցող շերամատան մը համար ըլլալիք ծծումբի ծախսը (4) 8-10 դրուշը չանցնիր։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԱԿԱՆԵԽՈՒՄ

Եթէ շերամատան մէջ նախապէս տարափոխիկ ախտ մը պատահած է, պէտք է ա՛լ աւելի խնամով կատարել հականեխման գործողութիւնը. պղպեղախտին սերմիկները քանի մը շաբաթ հազիւ կը դիմանան, հետեւաբար մասնաւոր հականեխումը կարեւորութիւն չունի այդ ախտին համար. խնդիրը կը տարբերի, երբ միեւնոյն տարուան մէջ, մէկ քանի անգամ բացուող շերամի տեսակներ ընդունուած ըլլան երկրի մը մէջ, ինչպէս սովորութիւն է Չինու, Հնդկաստանի եւ Ծայրագոյն Արեւելքի միւս երկրաց մէջ։

Այս վերջին պարագան մէկդի թողլով, կը մնայ միայն կարծրախտի եւ փտախտի սերմիկները ջնջելու, փճացնելու խնդիրը. մասնաւոր հականեխման նպատակն ալ այս է արդէն։ Կարծրախտի սերմիկներն առ նուազն 18 ամիս, իսկ փտախտի սերմիկները տարիներով կը դիմանան. այս երկու ախտերն ալ խիստ վտանգաւոր են, մանաւանդ երկրորդը որ՝ քիչ ժամանակուան մէջ կը փճացնէ ամբողջովին շերամատան մը հասունցած որդերը։

Կարծրախտին սերմիկները փճացնելու համար ծծումբ այրելը բաւական է. բայց հոս դիտելի պարագայ մը կայ որ մեծ կարեւորութիւն ունի շերամարոյծին համար. սովորական հականեխման մէջ ծծումբ այրելու գործողութիւնը, կրպատելէն վերջը կրնայ գալ. հոս այնպէս չէ. նախ պէտք է ծծումբը այրել, քլօրի կազ առաջ բերել եւ վերջէն ձեռնարկել կրպատելու գործողութեան։

Ծծումբին այրելովը առաջ եկած կազը, ա՛յն ատեն աւելի ազդու է երբ քիչ շատ թանձր խոնաւութիւն մը եւ բարձր բարեխառնութիւն մը տիրէ շերամատան մէջ. ասոր համար պէտք է շերամատան սենեակները եւ կամ սրահները տաքցընել հոն հաստատուած ջերմոցներով եւ ատոնց վրայ ալ ջրով լեցուն ամաններ դնել, պատերը, տախտակամածները եւ առաստաղները ջրով թրջել, վերջապէս խոնաւութիւն առաջ բերող միջոցներ խորհիլ։

Այս կանխահոգ միջոցները ձեռք առնելէ վերջ, պէտք է ծծումբ այրելու գործողութեան սկսիլ, վերը բացատրուած եղանակով։

Ծծումբին այրելովը գոյացած կազը կարծրախտի սերմիկներուն վրայ կ'ազդէ. փտախտի սերմիկները փճացնելու համար, աւելի ազդու միջոցի մը դիմելու է. այս պարագային կը ներկայանայ քլօր կազը, որուն գործածութիւնը շատ հին է արդէն, եւրոպական հիւանդանոցներու մէջ։

Քլօր կազէն երկու կերպով կարելի է օգտուիլ գործնականի մէջ։

1.—Քլօրակիրի գործածութիւնով (քիրէճ քայմաղը, chlorure de chaux)։
2.—Կազային քլօրով։

Դեղօրէից վաճառականները եւ նոյն իսկ դեղագործները, փերեզակները քլօրակիր կը ծախեն. քիլօն 1-2 ղրշ. արժող նիւթ մըն է. ասկէ 1 քիլօ առնելով 10 քիլօ ջուրի մէջ լուծելու եւ ասով շերամատան տախտակամածները եւ պատերը թրջելու է, վրձինով կամ ձարձատիչ մեքենայով. միայն թէ այս հեղուկը նախապէս ինքնիրեն ձգելու է որպէս զի խոշոր աղտեղութիւնները ամանին տակը նստին. վերջէն ուշադրութեամբ ուրիշ աման մը մէջ պարպել եւ յետոյ գործածել հարկ է։

100ին 10 համեմատութեամբ պատրաստուած այս հեղուկը խիստ զօրաւոր ըլլալուն համար, ասոր 1 քիլօին վրայ 10 քիլօ ալ ջուր աւելցնելով գործածելն ալ կարելի է, թէեւ ըստ մեզ, նախամեծար է առաջինը, պայմանաւ որ ձեռքերնիս չայրելու համար պէտք եղած զգուշութիւնները ընենք։

Քլօրը ա՛լ աւելի ազդու է, երբ կազային վիճակի մէջ գործածենք զայն. կազային վիճակի մէջ քլօր առաջ բերելու համար, քիմիական միջոցներ չեն պակսիր. բայց ատոնց համար մասնաւոր գործիքներ պէտք են, որոնց հայթայթումը դժուարին է շերամարոյծի մը համար։

Այս պարագան նկատողութեան առնելով, այդ կազը առաջ բերող ամէնէն դիւրին միջոցը հոս բացատրենք. հողէ աման մը մէջ 2 քիլօի չափ քլօրակիր լեցնելէ վերջը, վրան անմիջապէս 2-$2\frac{1}{2}$ քիլօ սովորական քլօրաջրային թթու (թուզ ռուհը, acide chlorhydrique ord.) պարպելու եւ սենեակին դուռը գոցելով անմիջապէս դուրս ելլելու է. սենեակին կամ սրահին մեծութեանը համեմատ, պէտք է մէկէ աւելի ամաններ դնել. այս կազը որ դեղին կանանչագոյն է, օդէն աւելի ծանր ըլլալուն համար տախտակամածին վրայ կը ժողվուի եւ անոր ծակտիկներէն, ճեղքերէն կը տարածուի ամբողջ տախտակամածին մէջ, ինչ որ կ'օգնէ մուսկարուն [5] ալ փճացման։

Եթէ շերամատունը մէկ քանի յարկ է, նախ ամէնէն վերի յարկէն պէտք է սկսիլ այս գործողութեան. 100 խորանարդ մեթր ծաւալ ունեցող շերամատան մը համար ըլլալիք ծախքը 100-120 դրուշին մէջն է. այս առթիւ ըլլալիք զոհողութիւնը թերեւս շատ նկատուի ոմանց համար. բայց սա պէտք չէ մոռնալ որ, առանց այդ զոհողութեան, խոզակ առնել անկարելի է այնպիսի շերամանոցէ մը ուր նախորդ տարին կարծրախտ եւ մանաւանդ փտախտ պատահած էր։

Քլօրի կազ շնչելը վտանգաւոր է մարդուս համար, հետեւաբար քլօրակիրին վրայ քլօրաջրային թթու լեցնելէ վերջը, առանց ժամավաճառ ըլլալու սենեակներէն դուրս ելլելու է անմիջապէս։

Շերամաբուծութիւնը կարեւոր հասոյթ մը կրնայ ապահովել մեր գիւղատնտես դասուն. բայց պէտք է որ ջանադիր ըլլայ եւ բոլոր կանխահոգ միջոցները ձեռք առնէ, սկսելով ամէնէն կարեւորէն՝ շերամատանց հականեխումէն, որուն ամբողջովին, նուիրելով այս անգամ, մեր շաբաթական սոյն Ասուլիսը օգտակար ծառայութիւն մը մատուցած ըլլալու գոհունակութիւնը կ'ունենանք։

Ն. Գ. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ

---

[1] Այս նշանաւոր գործարանատիրոջ հասցէն սա է. — M. Vermorel, Constructeur, Villefranche, sur Rhône, France.)։

[2] Տես Արեւելք, թիւ 6421, 21 փետր. 1907. «Գիւղատնտեսական հարցեր»։։

[3] Շերամներու տարափոխիկ հիւանդութեանց գլխաւորներն են. կարծրախտ, (քիրէճ խասթալըղը, muscardine), փտախտ կամ խմորախտ, (պայկընլըք, flâcherie) եւ սեւախտ կամ պղպեղախտ (գարա սապան, pébrine)։

(4) Ծծումբը՝ բուծման եղանակի մէջ ալ կը գործածեն. այդ առթիւ ալ ըսելիք ունինք, զոր կը վերապահենք ուրիշ յարմարագոյն առիթի։

[5] Տե՛ս Արեւելք թիւ 6441, 16 մարտ 1907, «Գիւղատնտեսական հարցեր, Տանիսի ժահրը»։

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՕՊԵՐԱՅԻ ԽՈՒՄԲԵՐԸ. —

Օպերայի ողողում մը կայ սա՛ միջոցին Բերայի մէջ։

Այս տարի անձրեւը Ստամբոլը եւ Սելանիկը ողողեց, օպերան ալ Բերան կ'ողողէ կոր։ Այս կերպով ալ եթէ նորէն երաժշտասէր չըլլանք, ա՛լ երբեք ըլլալիք չունինք։

Այս տարուանին չափ երաժշտութեան առատութիւն չէր տեսնուած Պոլսոյ մէջ։ 1906—1907ի նորոյթը ամբողջովին երաժշտութիւն եղաւ մեզի համար մասնաւորապէս։ Չիլինկիրեանին եռաձայնը՝ որու հետեւողութեամբ եղած բոլոր եռաձայնները եւ անոնց մասին ծագած թեր ու դէմ եւ մասնագիտական վիճաբանութիւնները, երաժշտաբուժութեան խնդիրը, Մսրեան նուագահանդէսը, Հիւանդանոցին նուագահանդէսը, Պէրպէրեանին ապագայ նուագահանդէսը եւ այլն, երաժշտական կեանք մը ստեղծեցին մեր շրջանակին մէջ։ Ու հիմա օպերայի զոյգ մը իտալական խումբերը որոնք Բերայի մէջ կը շարունակեն իրենց ներկայացումները, բոլորովին երաժշտական հանգամանք մը տուին մեր ընդհանուր մթնոլորտին։ Այս տարի Իւնիօն-Ֆրանսէզը, բաց ի իր սովորական նուագահանդէսներէն, գեղեցիկ գաղափարը ունեցաւ նորութեան մը զոր մեր բոլոր թերթերը... մոռցան յիշատակել։ Կ'ուզեմ ակնարկել Բըթի-Շանի ամփիթատրոնին մէջ տրուած «ժողովրդական նուագահանդէս»ին, որ յուսալի է թէ գալ տարի պիտի շարունակէ, այս կերպով աժան երաժշտութիւն մը նուիրելով բոլոր երաժշտասէրներուն։

Հիմակ ալ զոյգ մը իտալական խումբեր, երկուքն ալ կանոնաւոր ու գեղեցիկ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ —49—

ՏԱՆԻԷԼ ԼԸՍԻՒԷՕՐ

ԿՆՈՋ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԶԱՒԱԿԸ

Ա.

ՓՈՔՐԻԿՆ ԷԹԻԷՆ

—Քանի որ չեմ կրնար օգտակար ըլլալ եւ բեռ կը դառնամ քեզի, հոս գործ չունիմ, կ'աղաղակէր Ճուլիա իր ջղագրգիռ ժամերուն։ Պիտի երթամ ապրուստս ճարեմ փողոցները մաքրելով, եւ կամ թէ Սէն գետը պիտի նետուիմ։

Անկեղծութեամբ տոգորուած էին այդ խօսքերը... Ֆանի չէր գիտեր անոնց շարժառիթը. չարութեա՞ն, մայրին խանգարման թէ անգիտակցութեան պէտք էր վերագրել այդ անողոք յարձակումները։ Բայց Ֆանի ամէն ջանք կ'ընէր քոյրը չգրգռելու, ի՛նչ որ ալ ըլլար, որովհետեւ իր վրայ դժնդակ տպաւորութիւն մը կը ձգէին այդ խօսքերը։

Այսու հանդերձ Բիէր Պէրնալ փորձեց այդ կացութեան դարման մը տանիլ։

Օր. Ֆանի հպարտութեամբ մերժած էր Բիէրի աջակցութիւնը, ո՛րքան ալ փափկանկատ կերպով եղած ըլլար։

Բիէր ամէն ինչ փորձած էր, նոյն իսկ ամէնէն զօրաւոր ու պարզ միջոցը գործածելով։

—Տարիներով ձեր աշակերտը եղայ։ Մայրս կ'ըսէր թէ ձեզի պարտական է։ Նշանակած է պարտքին գումարը։ Պէտք է որ իր յիշատակը յարգեմ, այդ պարտքը հատուցանելով։

Օր. Ֆանի ժպտագին այլ անդրդուելի կերպ մը ունէր խօսքը կարճ կապելու։

—Ո՛չ, Բիէր, ո՛չ, այդ բանը չեմ ընդունիր։

Յետոյ արուեստագէտը չէր համարձակեր իր խօսքը շարունակել, գրեթէ չկրնալով այդ առաջարկը ըրած ըլլալուն համար։

Օր. Ֆանիի նկատմամբ ունեցած հիացումին պատճառաւ, արուեստագէտը իր բարեկամներուն հետ չէր խօսեր Ֆանիի ու իր քրոջ վրայ։ Չէր ուզեր հետաքրքրութիւն արթնցնել այդ պատուական կնոջ շուրջը։ Ամէն ոք պիտի ծիծաղէր իր խանդավառութեան վրայ, եւ ինք բաւաբար կերպով չպիտի կրնար արդարացնել իր խանդավառութիւնը, սալոնի անկապ խօսակցութեանց մէջ։

Նոյն իսկ իր բարեկամուհիին վրայ պիտի ծիծաղէին, եթէ երբեք այդ պառաւ աղջիկը ճանչնալու չափ առաջ երթային։ Ֆանիի արտաքին երեւոյթը բնաւ ի յայտ չէր բերեր իր հոգեկան ու մարմնական արիութիւնը, մտքի բարձրութիւնը, անձնուիրութիւնը եւ հիանալի պայծառամտութիւնը։

Նոյն իսկ Սօլանժի բան մը չէր ըսած իր մանկութեան բարեկամուհիին վրայ, որ այնքան խոր արմատ ձգած էր իր սրտին մէջ։ Օր. Ֆանի Բօրնէյի եւ տ'Էրքիւանսի կոմսուհիին պէս կիներ անպատճառ իրարու պիտի համակրէին, եթէ երբեք փոխադարձաբար ճանչնային զիրար։

Զկարենալով կոմսուհիին հետ խօսիլ Ֆանիի վրայ, չէր ուզեր ատոր հակադարձն ընել։ Սօլա՛նժ մասնակից պիտի ըլլար այն զգացումներուն զորս Բիէր կը տածէր իր սիրելի վարժուհիին նկատմամբ։ Մանկամարդ կոմսուհին պիտի փափաքէր ճանչնալ Օր. Ֆանին, յարաբերութիւն հաստատել անոր հետ եւ նոյն իսկ օգնել։

Բայց ինչպէս կարելի էր գոհացում տալ այդ փափաքին։ Պառաւ աղջկան հանդէպ զանցառութիւն մը չպիտի՞ ըլլար ատիկա։ Բայց պիտի կրնար կոմսուհիին պէս զմայլելի կին մը մօտեցնել Ֆանիին, կարգ մը կեղծիքներու շնորհիւ։ Այսու հանդերձ, չէր մոռնար որ գուցէ ատկէ վնաս մը առաջ կրնար գալ խորհրդաւոր ճշմարտութեան։

Օր. Ֆանի առանձին չէր ապրեր։ Ճուլիայի ջղային հիւանդութեանը պատճառաւ Բիէր ստիպուած էր մեծ վերապահութեամբ շարժիլ։

Մնաց որ, արուեստագէտը անգիտակցօրէն կ'ընէր այդ խորհրդածութիւնները։ Բիէրի պէս սիրահար մը շատ խորհելու պէտք չունէր՝ իր սէրէն զատ ուրիշ բաներու վրայ խօսելու։ Միակ նիւթի մը վրայ աւելի ըսելիք ունէր քան ամբողջ տիեզերքի մասին։ Մնաց որ, Սօլանժի ու Բիէրի տեսակցութիւնները ի վերջոյ այնքան հազուադէպ դարձած էին որ հազիւ ինքզինքնուն եւ իրենց զաւկին վրայ խօսելու ատեն կը գտնէին։

Ահա ինչո՛ւ համար տ'Էրքիւանսի կոմսուհին ստնտուին քով իր զաւակը փնտռելէ ու չգտնելէ յետոյ, վայրկեան մը իսկ մտքէն չէր անցուցած Օր. Բօրնէյներուն դիմել, որոնց գոյութեան իսկ անտեղեակ էր։

Բնաւ մտքէն չանցուց եւ չէր կրնար ալ անցընել թէ Կրէնէլի զառիթափին ստորոտը Ճօլլէնի կողմէ նշմարուած կինը Օր. Ֆանին էր։

Իրողութիւնը այսպէս էր սակայն։

Ու Օր. Ճուլիա իր քրոջ բերնէն իմացաւ այդ բանը, մինչ փոքրիկ էակը, որ քանի մը ժամէն որբ պիտի մնար, երջանիկ անգիտակցութեան մը մէջ կը քնանար։

—Բիէր զիս տարաւ Լուվըսիէնի կողմը գտնուող Կրէնէ գիւղը։ Կառքէն վար իջաւ, ըսելով թէ շատ չպիտի սպասցնէր զիս։ Ու քառորդ մը յետոյ վերադարձաւ, իր թեւերուն մէջ գրկած այս սիրունիկը։ Յաճախ պիտի գայ իր զաւակը տեսնելու, որովհետեւ տղան շատ վարժուած էր հօրը վրայ, փաղաքշիչ խօսքեր կ'ընէր ու «հայրի՛կ» կը կոչէր զանի։ Նախ տղուն մեծ ուրախութիւն պատճառեց կառք նստած ըլլալը։ Երջանիկ մարդու մը քունը քաշեց հոն։ Իր յուսահատութեան տագնապը այն ատեն միայն պոռթկաց, երբ հասկցաւ որ հայրը մեկնած ու ինք առանձին մնացած էր ինծի հետ։

—Բիէր ի՞նչ բացատրութիւն տուաւ քեզի։

—Շատ հակիրճ բացատրութիւն մը. «Զաւակ մը ունիմ։ Աշխարհի վրայ ո՛չ ոք պէտք է գիտնայ անոր գոյութիւնը, որովհետեւ իսկոյն պիտի հասկնան անոր մօր ինքնութիւնը եւ պիտի ջանան կորստեան մատնել զանի։ Կը պաշտեմ այդ կինը եւ ամէն բանէ վեր կը դասեմ։ Իմ սիրտս ու պարտականութիւնս կը թելադրեն աղէտէ մը պահպանել զինքը։ Պատճառներ ունիմ կարծելու թէ իր ամուսինը կը կասկածի։ Կ'ուզէ վստահօրէն գիտնալ թէ զաւակ մը ծնած է մեր յարաբերութենէն։ Կը վախնամ որ նոյն իսկ այդ տղան առեւանգելու փորձ մը կատարէ։ Զաւկին միջոցաւ մայրը պիտի հարուածէ։ Մէկ վայրկեան չեմ կրնար կորսնցնել։ Պէտք է որ Էթիէնը հեռացնեմ այն թաքստոցէն, ուր ապահովութեան մէջ չի գտնուիր ա՛լ եւս։ Որո՞ւն յանձնելու է։ Ես ալ չեմ գիտեր։ Այս մասին պարտիմ մօրը հետ խօսիլ։ Վաղը պիտի տեսնեմ զինքը։ Արդիւնքը իմաց կուտանք։ Բայց այս իրիկուն, այս գիշեր ի՞նչ չեն կրնար ընել զաւկիս։ Ու նէ բան մը չի գիտեր, բան մը չի կրնար ընել... Թէեւ իր զաւկին կեանքը երաշխաւորած ըլլամ...

—Ստուգա՛ծ իմ, ինչ տռամ է ատիկա, ըսաւ Ճուլիա, ընդմիջելով իր քրոջ խօսքը։

Ամէն օր պատահած տռամներուն պէս բան մը, յարեց Ֆանի։ Աշխարհի մէջ յաճախադէպ են էնթրիկները։ Մեզի պէս խեղճ պառաւ աղջիկներ դիպուածաւ միայն կը տեսնեն իրենց մենաւոր կեանքէն հեռու պոռթկացած փոթորիկը։ Չես կրնար երեւակայել թէ ինչ գաղտնիքներ կը վստահին ինծի եւ ինչ բաներ կը տեսնեմ այն միջակարգեան պարկեշտ ընտանիքներուն մէջ, ուր դասի կ'երթամ...

—Ա՛հ, ատանկ բաներ չպիտի պատահին, եթէ երբեք կանացի տարազը իմ ըսածիս պէս ըլլայ, ըսաւ Ճուլիա հառաչագին։

Այս վերջինը սկսաւ բորբոքիլ։ Ֆանի ձգեց որ ուզածը ըսէ։

Յետոյ քրոջը ձեռքէն բռնելով Թիէնոյի քով տարաւ։ Այդ անմեղ քունին հանդէպ Ճուլիա դադրեցուց իր բարբանջանքները։

(Շարունակելի)

կազմակերպութեամբ, բաւական օրէ ի վեր սատանձնած են մեր երաժշտական ճաշակին կրթութիւնը։ Մօտաւորապէս 200է աւելի արուեստագէտներ կ՚աշխատին գիշեր ցորեկ երաժշտութեան ճաշակը տալու մեզի։ Ու պէտք չէ մոռնալ թէ մեր ժողովուրդը կարծուածէն աւելի երաժշտասէր է, քանի որ թէ՛ Պ. Մասինիի և թէ Պ. Գասթէլլանօի օբէրայի խումբերը, որոնք իրարմէ գերազանց են և կարող իրարու հետ մրցելու, երկուքն ալ ամէն գիշեր գրեթէ լեցուն թատերասրահներ կ՚ընեն։ Պ. Գասթէլլանօ նոր արուեստագէտներ բերելու վրայ է, ինչպէս նաեւ Պ. Մասինին։ Առաջինը՝ Պ. Լէոն Խզգալայիսը ունեցաւ և Սամարա հելլէն երգահանը ունի, մինչ երկրորդը՝ Պ. Վանթուրային հետ փայլուն հաջողթներ կ՚ապահովէ։

Խօսք կայ որ Պ. Լապուսնա՝ ծանօթ ԽմբԻզարիօն հելլենական օբերայի խումբ մը պիտի բերէ Օտէօնի թատրոնը, մինչ ուրիշ գերմանական օբերայի խումբ մըն ալ կը պատրաստուի Պոլիս գալ։ Ամառնային եղանակին բացուելուն ալ, այսինքն քանի մը օրէն, Բըլթի-Շանի ամփիթատրոնը պիտի ունենայ իր Ֆրանսական օբէրէթի և օբերայի թատերախումբը, որ ինչպէս ամէն տարի, չորս ամիս պիտի շարունակէ երաժշտութիւն և երգ տալ մեզի։

Երգ և երաժշտութիւն, օբերա և նուագահանդէս, — ահա՛ այս տարուան նորոյթը։

ՄՆԱԿԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ.— Ինչպէս Արեւելք գրեց արդէն, Մնակեան խումբին անդամներուն մէկ մասը կիրակի օր Պրուսայէն վերադարձաւ, մինչ միւս մասը՝ իրեն հետ ունենալով Մնակեան էֆ.ն, երէկ Պոլիս եկաւ։ Թէեւ խօսք մը շրջեցաւ որ Մնակեան խումբը թատերական tournée մը պիտի կատարէր, մօտակայ գաւառներու մէջ, բայց այս թատերական պտոյտին ծրագիրը յաջորդ տարուան յետաձգուեցաւ, Խասգիւղի վարժարանին ի նպաստ տրուելիք թատերական ներկայացումին առթիւ, որ տեղի պիտի ունենայ Զատկէն վերջ Նոր կիրակիին ցորեկը։ Կ՚ըսուի թէ Մնակեան իր կատակերգակ նոր ռեբէռթուարէն առնուած գեղեցիկ վօտվիլ մը պիտի ներկայացնէ։

ՕՐ. ՊԷԼԼԻԿՐԻՆԻ.— Առաւօտ թերթ մը՝ պարսկական դեսպանատան նուագահանդէսին մասին իր աշխարհիկ քրոնիկագրին բերնով խօսելով ջութակահար Օր. Բէլլիկրինիի վրայ, կ՚ըսէ.

«Նոր դէմք մըն է կարծեմ Օր. Բէլլիկրինի, արեւելեան տիպարով հելլենուհի մը...» և այլն։

Օր. Բէլլիկրինի՝ նո՛ր դէմք, Օր. Բէլլիկրինի՝ հելլենուհի՛։

Խա՛չ որ, առաւօտ թերթը կրնայ պարծենալ ասանկ քրոնիկագիրներ հասցուցած ըլլալուն համար։

Սակայն, մարդ շուկայի մէջ խանութ ունենալով՝ չի կրնար fonds ի վրայ խօսիլ...

Խանութպանութիւնը ուրիշ է, քրոնիկագրութիւնը ուրի՛շ։

ԲԵՐԱՑԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ

Խաղաղութեան Ֆրանսական Ընկերութեանց միայն պատուիրակութիւնը, զոր կը ներկայացնէին Պ. Պ. Ֆրէտէրիք Բասի և Շառլ Ռիշէ, անցեալ օր, ներկայացան արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիշոնի։ Երկու ներկայացուցիչները փափաք յայտնեցին որ պարտաւորիչ իրաւարարութեան խնդիրը քուէարկուի Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին կողմէ և սպառազինմանց սահմանափակման հարցն ալ գէթ վիճաբանութեան ենթարկուի։ Պ. Բիշոն ապահովցուց խաղաղութեան Ֆրանսական Ընկերութեանց պատուիրակութիւնը թէ Ֆրանսա Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին երկրորդ գումարումին մէջ պիտի հետեւի առաջին գումարման պահուն, 1899, հետեւած ընթացքին։ Յարեց թէ Ֆրանսական պատուիրակներուն ընտրութիւնը ցոյց կու տայ որ Ֆրանսա պիտի շարունակէ խաղաղութեան և յառաջդիմութեան իր քաղաքականութիւնը։

—Արտաքին գործոց նախարարը ընդունեց Լիմօժի յախճապակիի և խեցագործութեան գլխաւոր տուներուն կողմէ պատուիրակութիւն մը, որ Պ. Բիշոնի պարզեց այդ ձեռարուեստին դժնդակ կացութիւնը՝ արդիւնք ամերիկեան մաքսատանց կողմէ յարուցուած դժուարութեանց՝ Լիմօժի ձեռարուեստի արտադրութեանց արժէքը սահմանելու մասին։ Պ. Բիշոն, համակրութեամբ լսելէ ետքը պատուիրակութեան յայտարարութիւնները, իրաւունք տուաւ։ Հետեւաբար իսկոյն հրաման ղրկեց Ուաշինկթընի Ֆրանսական դեսպանին, որ ամերիկեան կառավարութեան մօտ ազդու կերպով ոյժ տայ ֆրանսացի ճարտարագործներու պահանջումներուն. նաեւ անոնց կողմէ եղած առաջարկութեանց՝ վերջ տալու կացութեան մը որ խիստ վնասակար է ֆրանսական այդ ձեռարուեստով զբաղողներուն։

—Խորհրդարանական յանձնաժողովը ընդունելի դատեց ծրագիր մը, որով Թըղթատարական ու հեռագրական բարձրագոյն Խորհուրդ մը պիտի կազմուի։ Այդ ծրագիրը Երեսփ. ժողովին պիտի ներկայացուի, երբ նստաշրջանը վերաբացուի։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլինէն Թանի թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ.—Պ. Ֆոն Հարտէն որ կ՚երեւայ թէ Պ. Հոլշթայնի մտերիմը եղած է, Ցուկունֆթի մէջ կը քննադատէ Մոնաքոյի իշխանը, մանաւանդ Պերլինի ու Բարիզի միջեւ կատարած դերը։ Պ. Ֆոն Հարտէն, ըսելով որ Գերմանիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ համաձայնութիւն մը անկարելի է, կը յարէ.—«Ֆրանքֆորթի դաշնագրութիւնը չի կրնար իրաւարարութեամբ փոխուիլ, այլ միայն սուրով. միայն վերջական երեւակայութեանէ բռնուած անձեր կրնան տարբեր կերպով խորհիլ, իսկ լրջախոհ անձերը՝ բնաւ»։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլինէն շաբաթ օրուան թուակիրով Բարիզի թերթերուն ուղղուած հեռագիր մը կ՚ըսէ.—Ռայխսթագը աւարտեց զինուորական ելմացոյցին վիճաբանութիւնը։ Կառավարութիւնը 320,000 մարքի վարկ մը կ՚ուզէր Պերլինի պահեստի սպաներուն յատուկ քազինօ մը կառուցանել տալու համար։ Այդ առթիւ խիստ շահեկան միջադէպ մը պատահեցաւ։ Արմատական կուսակցութիւնը հակառակեցաւ այդ ծրագրին, նպատակայարմար բան մը նկատելով զայն։ Իսկոյն կեդրոնի երեսփոխան Պ. Էրցպէրկէր առաջարկեց՝ այդ վարկին գումարը 334,000 մարքի բարձրացնել։ Ուստի մեծամասնութեան մէջ կեդրոնը արմատականներուն կողմը անցաւ, որով կառավարութեան այդ առաջարկութիւնը քուէարկուեցաւ պահպանողական, ազգայնական-ազատական և կեդրոնի կուսակցութեան կողմէ՝ ընդդէմ արմատականներու և ընկերվարականներու։ Խնդիրը թէեւ երկրորդական կարեւորութիւն մը ունի, սակայն նախարարութիւնը կարելի է ատոր մէջ պիտի տեսնէ նշան մը թէ պէտք չէ շատ վստահի պահպանողական-ազատական մեծամասնութեան, զորս ջանացած է առաջ բերելու։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ֆոսիշէ Զայթունկի մէկ յօդուածը աղմուկ առաջ բերաւ։ Պերլինի լրագիրը, Ռայխսթագին մէջ զինուորական ելմացոյցին վիճաբանութեանը առթիւ, կը յիշեցնէ թէ Աւստրիոյ մէջ զինուորական գործերը կայուն վիճակ մը ունին, թէ Աւստրիոյ և Հունգարիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած չըլլալով, իւրաքանչիւր գումարտակի թիւը 60-70 հոգիի իջած է, և թէ շատ մը թնդանօթներ անգործածելի կը մնան, պէտք եղածին չափ թնդանօթաձիգներ չգտնուելուն համար։ Ասոնց բոլոր պատճառը այն է թէ կարելի չըլլար Հունգարիոյ Խորհրդարանին ներկայացնել նոր զինուորներու յաւելման ծրագիրը, վասն զի այդ Խորհրդարանը կարգ մը պայմաններ կ՚առաջարկէ նոյն ծրագիրը ընդունելու։ Ֆոսիշէ Զայթունկ այդ առթիւ կ՚ըսէ թէ բանախօսութիւնները չեն որ ի հարկին պիտի կրնան կեցնել թշնամի բանակի մը յառաջացումը դէպ ի սահմանագլուխ, այլ զինուորական կանոնաւոր զօրութիւն մը։

ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ Ծերակոյտը ուրբաթ օրը վիճաբանեցաւ Պէնատիրի (Աֆրիկէ) կազմակերպութեան ծրագրին վրայ։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տիթթոնի, երեսփոխան Պ. Պ. Բիէրանդոնիի ու Պալտիսէրայի կողմէ եղած դիտողութեանց պատասխանելով, յիշեց նախորդ պայմանագրութիւնը զէնքերու մաքսանենգութեան վրայ, որ լաւ արդիւնքներ կու տայ ծովային շրջանակին համար։ Վերջին պայմանագրութիւնը կը վերաբերի այդ մաքսանենգութիւնը արգիլելու ներքին մասերուն մէջ, և կարելի ընծայած է հրաւիրել Հապէշիստանի վեհապետը՝ արգիլել զէնքերու փոխադրութիւնը՝ Սոմալիլէնտի երկիրներուն մէջ։ Իտալիոյ կառավարութիւնը պէտք եղած ազդուութեամբ պիտի հսկէ, որպէս զի պայմանագրութիւնը կատարելապէս գործադրուի։ Պ. Տիթթոնի յարեց թէ գաղթավայրին շահագործումը պիտի սկսի հիմա։ Արտաքին գործոց նախարարը մերժեց Պ. Պալտիսէրայի առաջարկութիւնը՝ անմիջական գրաւումի մը մասին։ Պ. Տիթթոնի ըսաւ թէ այդ տեսակ գործ մը ամէն կերպով շատ սուղ պիտի նստի, և թէ երբ ազդուապէս գործել անհրաժեշտ ըլլայ, տեղեկութիւն պիտի հաղորդուի Երեսփ. Ժողովին։

ԼԱ ՀԷՅԻ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը սապէս ընտրեց իր պատուիրակները Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին համար.—Լոնտոնի նախկին դեսպան Պ. Շօաթ, Բարիզի նախկին դեսպան զօրավար Բորդէր, Լա Հէյի դեսպան Պ. Տէյն Հիլ, ամերիկեան փաստաբաններու կաճառին նախկին նախագահ Պ. Ռոզ, զօրավար Տէվիս, դեր-ծովակալ Սբէրրի և Պուէնոս-Այրէսի նախկին դեսպան Պ. Պուքենըն։ Այս վերջինը մասնաւորապէս պաշտօն պիտի ունենայ զբաղելու Տրակոյի վարդապետութեամբ։ Վիեննայի ամերիկեան դեսպանատան նախկին քարտուղար Պ. Հէլ և Պ. Պօթէր պատուիրակութեան հետ պիտի գտնուին՝ իբրեւ միջազգային իրաւանց մասնագէտ։

—Տանըմարքայի կառավարութիւնն ալ ընտրեց իր պատուիրակները, որոնք են Ուաշինկթընի դեսպան Պ. Պրուն, դերծովակալ Շէլլէր և արտաքին գործոց պաշտօնարանին դիւանապետներէն Պ. Վէտէլ։

◆

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿՂԵՐԱԿԱՆԻ ՄԸ ՍԻՐԱՅԻՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Շէօպուրկէն Բարիզի թերթերուն ուղղուած հեռագիր մը հետեւեալը կը պատմէ.—Գայթակղալից մեծ դէպք մը պատահեցաւ, որուն հետեւանքները դեռ կարելի չէ ճշդել։ Քաղաքին դատաւորներէն մէկին աղջիկը՝ Օր. Ժան Լըպլոն, քսանըվեց տարեկան, ուսուցչուհի էր Սէնթ-Իլէռ-տիւ-Հարքուէթի (Մանշ) կրօնական միաբանութեան վարժարանի մը մէջ՝ յետոյ աշխարհականացած։ Օր. Լըպլոն վերջերս իրիկուն մը իր ծննդավայրը ժամանեց։ Ուղեւորութեան միջոցին անդիմադրելի ցաւերով տառապած էր։ Տունը հասնելուն հիւանդացաւ և կէս գիշերին մօտ մեռաւ։ Այդ մահը կասկածելի նկատուած էր կարգ մը պարագաներու բերմամբ, որոնց գլխաւորը այն էր թէ ընտանիքին բժիշկը չուզեց մարդահամարի արձանագրութեան ցուցակին մէջ նշանակել մահուան պատճառը։ Այսուհանդերձ թաղումը տեղի ունեցաւ և գաղտնիքը անթափանցելի պիտի մնար, երբ երկու օր ետքը լուացարանին մէջ Լըպլոնի ընտանիքին կողմէ ղրկուած արիւնոտ ճերմակեղէններ լուացուելու պահուն տասնըերկու տարու աղջիկ մը տեսաւ թէ սաղմ մը գետակը ինկած է։ Լուացարանին կիները արգիլեցին այդ պարագան, սակայն զանազան տեղեկութեանց վրայ ոստիկանութիւնը դիտողութիւն կատարել տուաւ, որով հասկցուեցաւ թէ Օր. Լըպլոն չորս ամսուան յղի էր և մահն ալ վիժումի արդիւնք։ Փորոտիքը Բարիզ պիտի ղրկուի տարրալուծուելու համար։ Այդ մահը ընդհանուր սուգ կը պատճառէ Շէօպուրի մէջ։ Կ՚ըսուի թէ տեղացի ծանօթ երիտասարդ կղերականի մը ձերբակալութիւնը մօտալուտ է։

ՖԻՃԻԻ ՄԱՐԴԱԿԵՐՆԵՐԸ

Անգլիացի ծանօթ ուղեւոր Պ. Օլիվըր Պէնպրիճ անցեալները Լոնտոն վերադարձաւ դէպի հարաւային կղզիներն իր կատարած ուղեւորութենէն։ Հետաքրքրական յօդուածով մը նկարագրեց իր տպաւորութիւնները զորս ունեցած է այդ կղզիներուն բնակիչ մարդակերներուն հետ անցուցած օրերուն մէջ։ Պ. Օլիվըր կը գրէ.— «Այդ վայրենի ժողովուրդներուն պատմութիւնը անհետացած է սպանութեան և զարհուրելի տեսարաններու մէջ։ Ֆիճի կղզիներուն բնակիչները մարդկային միս ճոխ խնճոյքներու համար կոթողներ կանգնած են տեղւոյն վրայ և այդ զարհուրելի ոճիրներուն անպակաս վկաները դէպի երկինք կը բարձրացնեն իրենց սուր ծայրերը։ Գիւղի վարուածները վանդակներու մէջ պահելով կը սնուցանեն մինչեւ որ պարարտանան և պահանջուած ծանրութիւնը ունենան։ Անոնց գանկերը քարերով կը փշրեն և իւրաքանչիւր վայրենի պարծանօք իր առջեւ կը տեղաւորէ իր կերած թշնամւոյն ոսկորները. կը համրէ իր ոճիրներուն թիւը և իր տան դրան առջեւ գտնուած ծառին վրայ կտրուածքով կը նշանագրէ։ Բայց ամէնէն աւելի սոսկալի մարդակերները կը գտնուին Մայօ փոքրիկ կղզւոյն վրայ, ուր հին ժամանակներէ ի վեր տեղի ունեցած են մարդակերութեան ամենէն նողկալի շուայտութիւնները։ Մայօ կղզւոյն բնակիչ վայրենիները Ֆիճի կղզիներուն ընկերական կեանքին ազնուականները կը համարուին։ Իրենց ցեղապետները ամէնէն ուժեղներն են։ Իրենց լեզուն դասական բարբառն է այդ կղզեխումբին բնակչաց։ Վերջապէս, Մայօ կղզին բնակիչները Ֆիճի կղզեխումբին բնակչաց համար մարդկութեան ընտրեալները կը համարուին։ Բնականաբար առաջին մարդակերներն են նաեւ։ Այդ հողին վրայ ծնած է Թաքամպօ ցեղապետը. հոն բնակած է իր հայրը՝ Թանօա և այս երկուքն ալ աշխարհի վրայ ոտք դնող ամենամեծ չարագործներն են։ Երկրագունդիս վրայ աննշան կէտ մը համարուած այդ կղզիին մէջ կատարուած ոճրագործութիւններն ուրիշ ո և է վայրի մէջ տեղի ունեցած չեն։ Թանօա իր հետեւորդներով թշնամիին վրայ յարձակման գացած ատեն իր մակոյկը բազմաթիւ մեռեալներով և վիրաւորներով լեցուցած ետ կը դառնայ եղեր և յաղթեալներուն կիներն ու զաւակները յաղթականներուն կեր կ՚ըլլային։ Թաքանպօ, այժմու ցեղապետը, թէեւ իր հօրը հասած չէ տակաւին, բայց ան ալ դեռ վեց տարեկան եղած ատեն մանչ մը սպաննած և կերած է։ Թանօայի մահէն ետքը սկսած է իր ցեղապետութիւնը, և իր առաջին գործն եղած է իր մայրը խեղդել։ «Հայր Թօմ», ինչպէս կ՚անուանեն այժմ իր բարեկամները, երիտասարդական կերպարանքով սպիտակահեր անձ մըն է 80 ամեայ։ Առաջին պարծանքն է մարդակերներու ցեղի մը սերունդէն իջած ըլլալը։»

Պ. Պէնպրիճ անգամ մը պատեհութիւն ունեցած է այդ ծերունիին հետ գիւղական տնակի մը առջեւ նստիլ և խօսակցիլ։ Ծերունին այդ խօսակցութեան միջոցին իր մերկ բազուկը Ովկիանոսին ուղղելով սապէս պարզած է իր փիլիսոփայութիւնը։ «Շատ բան կրնաս սորվիլ դուն մեր մէջ, ո՛վ բարեկամ։ Ովկիանոսի վրայէն քու ուղեւորութիւնդ անօգուտ չէ եղած, վասն զի մեր նախապատմական ժողովուրդը աշխարհի ամէնէն խոհական ու իմաստունն է։ Անոր իմաստութիւնը դժուարաւ կ՚ըմբռնէ այն որ կեանքի առեղծուածը լուծող նուիրական բանները դեռ չէ ճաշակած։ Մենք զաւակներն ենք այն մեծ աստուածներուն որոնք մարդոց հոգիները կ՚ուտեն։ Մարդու միս ուտող աստուածները մեծագոյն աստուածներն են, վասն զի անոնք իրենց մէջ ընդունած են բնական մահուամբ մեռնողներուն ոյժն ու իմաստութիւնը։ Հետեւաբար անոնց պէս մենք ալ, որ անոնց զաւակներն ենք, նոյնպէս իմաստուն ենք, քանի որ կ՚ուտենք այն մարդոց հոգիները զորս սպաննած ենք և զորս աստուածներն իրենց մէջ ընդունած չեն։ Ցեղապետները տարբեր մարդոց միայն որոշեալ մասերը կ՚ուտեն, վասն զի արգիլուած է իրենց հասարակ մարդոց միսը ուտել։ Մարդակերները որոշնուած են աստուածներէն և մենք անոնց զաւակներն ենք։ Այսպէս ահա մեր կերած մարդոց ակռաները իրենց մազերով մէկ տեղ ապարանջաններ կը շինենք և մեր բազուկներուն վրայ կրենք. վասն զի անոնք ոյժ կուտան մեզ։» Հայր Թօմ ժամերով կրնար խօսիլ այսպէս. իր ձայնը տեսակ մը բարեպաշտական աղօթասացութեան շեշտ մը կ՚առնէր, երբ մարդակերութեան մեծ իմաստութեան վրայ խօսէր, իր աչքերը կը փայլէին մարդակերութեան շուայտանքներու յիշատակները յիշած ատեն։

Մարդակերութիւնը շատ ցեղերու մէջ կայ դեռ, զանազան ձեւերու տակ։ Ցեղապետ մը, օրինակի համար, չուտեր մարդկային մարմնոյն այն մասը զոր կ՚ուտեն հասարակ անձեր. ցեղապետը իր արժանապատուութեան հակառակ վարուած կ՚ըլլայ եթէ անոնց սեղանակցի։ Առանձին և իրեն համար յատկապէս պատրաստուած կերակուրները կ՚ուտէ։ Սալամոն կղզւոյն ցեղապետը՝ Պինկ-Պինկ նուիրական իրաւունք ունի կռուի պահուն հակառակ ցեղէն սպաննուած ցեղապետին լոկ աչքերն ուտելու։ Անոր բնակարանին մէջ կախուած են մարդու բազմաթիւ գանկեր, որոնք ակահանկներու պէս իրարու մէջ անցուցած են խնամքով։ Պինկ-Պինկ ցեղապետն ալ պատմած է Պ. Պէնպրիճի թէ աստուածներն ըսած են իրեն և իր ժողովուրդին թէ մարդիկ ձուկեր են և հետեւաբար ուտելի։ Պինկ-Պինկ մեծ ոխրամոլ մըն է և շատ կը սիրէ մարդու միսը. կ՚ըսէ թէ աղջիկ միսը դեռահաս վառեակի մը մսին համն ունի, մինչ չափահաս անձանց միսին համը նման է ուտելի խոզի մը միսին համին։ Այս մարդակեր ցեղերը առհասարակ, նուիրական արարողութիւններ և ձեւակերպութիւններ ալ ունին զորս միսիոնարները կը հարուածեն յաճախ։ Բայց ցեղապետը երբեք չի ներեր այսպիսի նուիրականութեան մը հարուածուիլը, և եթէ անոր վրէժը չի լուծէ անմիջապէս կը սպառնայ կ՚ումաթափի և ընդհակառակն աստուածներ հարուածող սպաննելով և ուտելով, անոր ոյժն ու կարողութիւնն ինքն իր մէջ փոխանցուցած կ՚ըլլայ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԴԱՏ ՄԸ

Բարիզի մէջ Ժօզէֆ անուն նոր փեսայ մը իր նորապսակ և բաժնուած կնոջմէն ետ կը պահանջէր նշանածութեան ատենի մէջ տուած նուէրները։ Ասոնց երկուքն ալ իրարու հետ երկարատեւ ծանօթութենէ մը ետքը, 1901 տարւոյն մայիսին գեղաղուարճ ամսոյն մէջ ամուսնացած էին։ Ամուսնութիւնը շատ դժբախտ եղած էր։ Առաջին օրէն իսկ տիկինը խուսափած էր իր ամուսնական պարտաւորութիւններէն, և այս պատճառաւ Ժօզէֆ, ամուսնալուծման դատ բացաւ տիկինին կամ լաւ եւս օրիորդին դէմ, և դատը շահիլ եղաւ։ Իրենց ինչքերու բաժանումէն ետքը, Ժօզէֆ պահանջեց նաեւ նշանածութեան ատեն տուած նուէրներուն ետ տրուիլը, որոնք 6000 ֆրանքի արժէք մը ունէին։ Խնդիրը վերջապէս դատարան ինկաւ։ Ժօզէֆ կը պնդէր թէ իր երբեմնի կինը ծաղրած էր զինքը, իբրեւ նշանած աղջիկ, զինքը սիրել կեղծած էր, մինչդեռ ամենեւին սէր չէր զգացած իրեն համար։ Մինչեւ ամուսնացած օրը իր սէրն վարմանց մէջ նպատակաւոր և կեղծ գուրգուրանք մը ցուցուցած էր իրեն. հետեւաբար, իբրեւ կեղծաւոր, իրաւունք չունէր պահելու այն նուէրները զորս ընծայած էր իրեն, և ատոնք իրեն ապագայ կինն ըլլալիք աղջկան մը իրաւունքն էին, հետեւապէս պէտք էր որ ետ դարձնէր այդ նուէրները։ Կնոջ պաշտպան փաստաբանը ըսաւ թէ այդպիսի պահանջք մը տեղի ունեցած չէ դեռ։ Նուէր մը ետ չի տրուիր. իր պաշտպանեալը, իր ժպիտներով ու սիրալիր վարմունքներովը կատարելապէս փոխարինած է, իբրեւ նշանած, ընդունած նուէրները։ Օրիորդ Պլանշ, իբրեւ նշանած, անստգիւտ փափկութեամբ և համակրութեամբ վարուած ըլլալուն համար, օրինապէս և բարոյապէս իրաւունք ունի ընդունած նուէրներուն սեփականութեան։ Իսկ ամուսնութենէ ետքը, իբրեւ կին ունեցած կամ չունեցած վարմունքը տարբեր խնդիր է, որ ամենեւին առնչութիւն չունի նշանածութեան ատեն տրուած նուէրներուն հետ։ Ընդհանրապէս, ձգնդրումն մը նուէր կու տայ տիկնոջ մը, հաճոյք մը պատճառելու անոր և ինքն ալ այդ հաճոյքէն ուրախանալու համար, և փոխարինութիւն չի սպասեր անկէ։ Դատաւորները, երկու կողմին ցուցած պատճառներէն այնչափ զգածուեցան որ ութ օր պայմանաժամ խնդրեցին որպէս զի լաւ մը խորհելէ ետքը արձակեն իրենց վճիռը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.—Քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ անուանուեցաւ Պաղտատի նախորդ կուսակալ Մէճիտ էֆ.։

—Սինոպի գաւառին հաշուակալ անուանուեցաւ Ուրֆայի գաւառին հաշուակալ Յաքիր էֆ. որուն յաջորդեց նոյն գաւառին նախորդ հաշուակալ Հասան Ֆեհմի էֆ.։

—Էրզրումի նահանգին Պայազիտի նախիյ անուանուեցաւ Ծմաւայի Պալայի նախորդ նախիյ Մուսա Քեազիմ էֆ.։ Նոյն նահանգին Ալաշկերտի նախիյ՝ Բզիի նախորդ նախիյ Ալի Րիզա էֆ.։ Վանայ Մամուրէթ-իւլ-Համիտ գաւառակին կեավարի նախորդ նախիյ Հիլմի էֆ.։ Սըվազի Ելլօղիլէլ գաւառակին՝ Բալճիքի նախորդ նախիյ Իսմայիլ Հագգը էֆ.։ Նոյն նահանգին Համիտիէ կամ Միլաս գաւառակին՝ Գոչկիրիի նախորդ նախիյ Օսման Զէքի էֆ.։ Նոյն նահանգին Տիվրիկ գաւառակին՝ Ակնայ նախկին նախիյ Ալի Րիզա էֆ.։ Նոյն նահանգին Թէնոս գաւառակին՝ Գավլիհիսարի նախորդ նախիյ Ալի Միւրթէզա էֆ.։ Նոյն նահանգին Մէճիտօզիւի գաւառակին՝ Ազաւրայի նախորդ նախիյ Ահմէտ Թէվֆիք էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Կայս. Փողերանոցին տարրալուծման պաշտօնեայ Շաքիր պէյի։ Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Հալէպի նահանգին առաջին ճարտարագէտ Իսքէնտէր Բասատ էֆ.ի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Պալպէքիր Բէժիր Տնօրէն Էլիաս Մէլհամէ պէյի և ելմտական Գանձօն վճռագիրներու գործադիր պաշտօնեայ Սայիտ պէյի։

ԱՍՏԻՃԱՆՇԱՆ.— Ալմանիտու Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Սպարապետի Դիւան պաշտօնարանին նախագահ Մուխթար էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սուրիոյ երեւելիներէն Նէճիպ Շուքուր փաշայի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ պաշտօնեաներէն Պ. Լուտվիք Զաուքէֆսքիի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ քարափանց Ընկերութեան վարչական Խորհուրդին նախկին քարտուղար Պ. Ալպէռ Կռանէի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ պաշտօնեաներէն Պ. Զաուքէֆսքիի կնոջ։ Երրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ անգլիացի ուսուցչուհի Օր. Սէսիլ Հոլլիի։

—Լիագաթի արծաթ շքադրամ՝ Վիեննայի գործարանատէրերէն Պ. Ֆրէտէրիք Ռոթէրի՝ Հիճազի Համիտէ երկաթուղիին շինութեան նպաստած ըլլալուն համար։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԻՃԱԶԻ Համիտէ երկաթուղիին շինութեանց վերատեսուչը կը տեղեկագրէ թէ Մէտինէի կողմի գիծին շինութիւնը կատարող վաշտ մը զինուոր, մարտ ամսոյ առաջին տասներկու օրուան մէջ, օրական 2243 զինուոր աշխատելով, 832 խորանարդ մեդր ապառաժ և 2094 խորանարդ մեդր հող յարդարած են։ Շինութիւնները սկսելէն մինչեւ հիմա օրական 11,078 զինուորի աշխատութեամբ 24,389 խորանարդ մեդր տեղ յարդարուած է։

—Նոյն վերատեսչութիւնը նաեւ մանրամասն տեղեկութիւններ կու տայ Հիճազի երկաթուղիին զանազան մասերուն շինութեանը համար։ Մինչեւ հիմա 965 քիլոմեդր տեղ երկաթ գիծեր զետեղուած են. նաեւ կայարաններու կառուցումն ալ կատարուած է։ Վերատեսուչը կը յարէ թէ ամէն ջանք կ՚ըլլայ, որպէս զի մինչեւ յառաջիկայ ելմտական 1324 տարին՝ կայս. Գահակալութեան տարեդարձին օրը երկաթ գիծերու զետեղումը ամբողջանայ մինչեւ Մէտինէ։

ՄԻՆԻՒՏ ՊԷՅ, Պաղտատի նախորդ կուսակալը, որ քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ կարգուած է, առջի օրը ձեռնարկեց իր պաշտօնին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը ու դեսպանուհին, ուրբաթ օրը, Արեւելեան ճեպընթացով Պերլին պիտի ուղեւորին արձակուրդով։ Պարոն ֆոն Մարշալ, առջի օրը, Բ. Դուռը երթալով իր հրաժեշտի այցելութիւնը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին։

—Դեսպանին բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ խորհրդական Պ. ֆոն Պիլով։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց Նախարարութեան մէքթուպճի Ալի Ֆուատ պէյ ապաքինած ըլլալով, երէկ սկսաւ իր պաշտօնատեղին յաճախել։

ՊԱՂՏԱՏԻ երեւելիներէն Բաշաճըզատէ Ապտուրրահման պէյ ծրագիր մը ներկայացուցեր է կուսակալութեան՝ նահանգին արմաւի պարտէզներէն գանձուելիք տուրքերուն համար։ Կուսակալութիւնը պիտի քննէ այդ ծրագիրը։

ՀՈԼԼԱՆՏԱՅԻ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ բոլոր պաշտօնեաներուն ծանուցուեցաւ որ ժամ 5էն մինչ 10½ իրենց գործին գլուխը գտնուին։ Առանց օրինական պատճառի բացակայող կամ ուշ գացողներուն ամսաթոշակէն զեղչ մը պիտի ըլլայ. նաեւ իրենց այդ ընթացքը կրկնողներուն մասին օրէնքին տրամադրութիւնը ի գործ պիտի դրուի։

ՍՈՒՐԻՈՅ ՎԱԼԻՆ և Թաղապետական ժ. շրջանակին Տնօրէն Հաճի Հիւսէյին Պէտրէտտին պէյ Դամասկոսէն առջի իրիկունը Կ. Պոլիս ժամանեց և ուղղակի կայս. Պալատ գնաց։

ՄԵՐՍԻՆԻ մէջ զինուորական հիւանդանոցի մը կառուցման ձեռնարկուած է։

ԱՆԱՍՆՈՑ ՃԱՄԱՆՈՒՄ.— Զանազան տեղերէ երէկ Կ. Պոլիս բերուեցան հազար ոչխար, 2500 գառնուկ և 61 եզ։

ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐՈՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿ.— Ահասիկ երէկ ժամանած զանազան ուտելիքներու քանակութիւնը և գինները՝ մեծաքանակ գնողներու համար.

Մածուն.— Սիլիվրի՝ օխան 3.10էն 3½ ղրուշ։ Միտիլլի, սափորի մէջ, հարիւր փարա։

Նարինջ.— Գինները բարձրացան։ Եաֆայի Ա. տեսակին հարիւր հատը 65 ղրշ.ի ծախուեցաւ, Բ. տեսակը՝ 40 և Գ. տեսակն ալ 25 ղրուշի։

Պանիր.— Բաշքավալ՝ օխան 8½ ղշ., սպիտակ (չայըր) 6½, միտիլլի՝ 6, տիլ՝ 8։ Եափիրճէն բերուած երկու հարիւր ամամ թէլեմէ պանիրին իւրաքանչիւր ամանը՝ 80 ղրուշ։

Ձուկ.— Ձկնարանին մէջ, երէկ, աճուրդով ծախուեցան հինգ քիլօնոց լէվրէկ մը 35 ղրուշ, չինաքոպի տեսակ և ինը քիլօ կշռող ձուկ մը՝ 65 ղրշ., 9 խեցգետին՝ 54 ղրուշ, վաննաձուկին մէկ քիլօն՝ 5 և նոր չիրոզին հազար հատը 130 ղրուշ։

Բանջարեղէն. — Բակլայի օխան 65 փարա, դդում՝ 5½, տոմաթէս՝ 3½, թարմ սոխ՝ օխան 20 ղրուշ, ոլոռն՝ 4 կանկարին հարիւր հատը 90 ղրուշ։

Հաւ.— Անատոլէն ու Ռումէլիէն երէկ բերուած վաթսուն վանդակ հաւերու հատը 6½-7 ղրուշի ծախուեցաւ, իսկ վառեակները՝ հարիւր փարա։

Հաւկիթ.— Պանտրմայէն ու Ատաբազարէն բերուած հաւկիթներուն հարիւր հատը՝ 23 ղրշ. և Տրապիզոնէն ու Իւնիայէն բերուածներուն հարիւր հատն ալ 22 ղրշ.ի ծախուեցան։

Շաքար.— Թրիէսթէէն երեք հարիւր պարկ շաքար ժամանելով, Ա. տեսակին կենդինարը 82 և Բ. տեսակինն ալ 80 ղրշ.ի ծախուեցան։

Թարմ Պտուղներ.—Երէկ Սաքըզէն երեք կողով նուշ բերուելով օխան չորս ղրշ.ի վաճառուեցաւ և Մալթայէն բերուած թարմ սալորն ալ հարիւր փարա։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. Պատժական ատեանը, երէկ, դատեց Պոլիս՝ Զաթալ խան հաստատուած կօշկակար Աբրահամը, որ ամբաստանուած էր թէ Սէբէթճի խանը հաստատուած կօշկակար Կարապետի տասներկու ոսկինոց փոխանակագիրը առած է, զեղչելու պատրուակով, և չէ վերադարձուցած։ Աբրահամի արարքը հաստատուելով դատապարտուեցաւ երկու ամիս բանտարկուելու, վերոյիշեալ տասներկու ոսկին վճարելու և այդ գումարին մէկ քառորդը՝ երեք ոսկի՝ իբրեւ տուգանք հատուցանելու։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻ՞ՒՆ ԹԷ ԱՐԿԱԾ.— Սէլանիկի լրագիրները կը պատմեն թէ նոյն քաղաքը օթէլ մը բնակող Օր. Արմանտ Վիլ սենեակին մէջ մեռած գտնուեր է։ Օր. Արմանտ երբեմն Բերայի մէջ երգչուհի էր, և վերջերս Սէլանիկ ժամանած։ Կատարուած բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ որ մեծաքանակ «լաւտանում» խմելով զգայազիրկ մնացած ու մեռած է։ Հաւանական կը նկատուի նաեւ թէ Օր. Արմանտ այդ դեղէն մէկ քանի կաթիլ խմելէ ետքը քնացած ըլլայ, որով կարելի չէ եղած հաստատել թէ իր կեանքի՞ն վերջ տուած է թէ արկածով մեռած է։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ իրիկուն Պոլսոյ կողմը Թրամուէյի ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Թրամուէյի կառք մը դէպի Աքսէրայ կ՚երթար արագընթաց։ Կառապանին քովը կեցող փողահարը՝ Տուրսուն, վար իջնել ուզեց, սակայն հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով գետինը գլորեցաւ. նոյն միջոցին կառքը կ՚երթար, որով Տուրսուն անիւներուն տակ մնաց և գլուխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Զօրս կողմէ օգնութեան փութալով Տուրսունը անիւներուն տակէն հանեցին խղճալի վիճակի մէջ։ Իսկոյն նախնական դարմանները եղան դեղարանի մը մէջ և վիրաւորը հիւանդանոց ղրկուեցաւ։ Տուրսուն դեռ ամիս մըն էր որ մտած էր Թրամուէյի ծառայութեանը մէջ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր, ժամ 2ին, հրդեհ ծագեցաւ Բերա, Մեծ փողոց, Պազար Ալըմանի դիմացը «Շըմիղըրի Ինիվէռսէլ» վաճառատան վրայի սենեակին։ Անմիջական օգնութիւններ հասնելով կարելի եղաւ շուտով մարել։ Այդ սենեակին մէկ մասը և շալիկներ եւայլն այրեցան։ Շէնքը սեփականութիւնն է Ալլահվէրտիի ժառանգորդներուն։ Կ՚ըսուի թէ ապրանքները 80,000 ֆր.ի ապահովագրուած էին։ Իսկ կ՚իմանայ թէ ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկած է։

ԵՆԻՔԷՕՅԻ հրդեհին նկատմամբ, զոր երէկ ծանուցինք, նորագոյն լուրեր առնուած են։ Այրած տունը ապահովագրուած էր։ Հրդեհը սկսած էր Բոսթիի բնակած մասէն, վասն զի տունը երկու մասի բաժնուած էր։ Այդ անձը իր կարասիները յիսուն ոսկիի ապահովագրած էր։ Երկաթուղիի գործաւոր Բիբի և Թաղին գիշերապահը տեսեր են որ հրդեհը յանկարծ սկսած է Բոսթիի բնակած մասին երդիքէն։ Ոստիկանութիւնը, Բոսթիի ընթացքէն կասկածելով, քննութիւն կատարեց և սա պարագաները երեւան հանուեցան.—Բոսթիի կինը, երեք ամիս առաջ դրան առջեւ կենալով, կառուղիղ Տիմիթրիի ըսած էր թէ անոր դրան առջեւ քուրջեր եւայլն դրուած էին հրդեհ առաջ բերելու նպատակով։ Ասոր վրայ Տիմիթրի դիմած էր ոստիկանութեան, որ նոյն տեղէն քարիւղով թաթխուած քուրջեր եւայլն գտած էր։ Խուզարկութիւն կատարուած էր, բայց հեղինակները չէին գտնուած։ Տիմիթրի հիմա կը յայտարարէ թէ Բոսթի հազիւ 15-20 ոսկիի կարասի ունի, մինչդեռ 50 ոսկիի ապահովագրած է զայն։ Հրդեհը սկսելու ատեն Բոսթի, առանց բան մը առնելու, կնոջը հետ դուրս ելեր է։ Բոսթի յայտարարեց ոստիկանութեան թէ ապահովագրութեան պայմանագրութիւնը միայն առած էր։ Բոլոր այս պարագաները կասկածելի նկատուելով, Բոսթիի ու կնոջը մասին ոստիկանական քննութիւնները առաջ կը տարուին։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՑՈՐԵՆ		Փարա
Առաջին ճերմակ	օխան	40 -41
Երկրորդ »	»	38 -39
Խառն	»	36 -37
Զալտարլը	»	34 -35
Կարծր առաջին	»	41 -42
» միջին	»	38 -40
ԱԼԻՒՐ		Ղրշ.
Տեղական զըրմա Ա. Պարկ		85 -
» » Բ. »		83 -

Այսօր 21 վակօն Անատոլէի ցորեն ժամանեց.

ԹԵՓ

Օխան 21 փարա

ԳԱՐԻ		
Քէօսթէնճէ	քիլէն	14½ -15
Ռումէլի		14 -14½

ՑՈՐԵՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

16 Ապրիլ

Նիւ-Եօրք	պատրաստ		83.3.4
»	մարտի	համար	.
» 1907	մայիսի	»	85.1.4
»	հոկտ.ի	»	79.8.8
»	դեկտ.ի	»	81.1.2
Լիվըրփուլ	պատրաստ		7.
»	յուլիսի		.
»	դեկտ.ի	»	6.4.1.2
»	մայիսի	»	6.5.
Չիգակօ	պատրաստ		.
»	հոկտ.ի	»	71.1.
»	դեկտ.ի	»	73.7.
Մարսիլիա	պատրաստ		18.

Վաղը, Աւագ Հինգշաբթի, ԱՐԵՒԵԼՔ չհրատարակուիր:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ

Հայ-Հռոմէականաց Կ.-Պատրիարք Տ. Սապպաղեան Սրբազան երէկ առաւօտ մեր Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը երթալով, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ և շնորհակալութիւն յայտնեց Ն. Սրբազնութեան որ անձամբ շնորհաւորութեան գացած էր Տ. Սապպաղեան Սրբազանի քահանայական յիսնամեայ յոբելեանին առթիւ։

.*. Ս. Պատրիարքը այս առաւօտ կանուխ Գուզկունճուքի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին գնաց, նախագահելու Տ. Կարապետ Ա. քահանայ Սեթեանի յուղարկաւորութեան և օծման արարողութեան։ Դամբանականը պիտի խօսի Ն. Սրբազնութիւնը։

Ս. Պատրիարքը Գուզկունճուքէն ուղղակի Պատրիարքարան կ'երթայ ուր պիտի գիշերէ այս իրիկուն, վաղը՝ Աւագ Հինգշաբթի՝ նախագահելու համար օրուան հանդիսաւոր արարողութեանց, Մայր Եկեղեցւոյ մէջ։ Ն. Սրբազնութիւնը վաղը գիշեր ևս Պատրիարքարան կը մնայ, նախագահելով գիշերային ժամերգութեանց և քարոզ խօսելով։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐ

Երէկ, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ գումարում մը ունեցաւ Դիւանապետներէ կազմուած Յանձնաժողովը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և մանրամասնօրէն զբաղեցաւ դիւանական տուրքերու սակագիններ սահմանելու, որոնք զգալի զեղչ մը պիտի կրեն՝ դիւրութիւն ընծայելու համար հանրութեան։ Դիւանական տուրքերը կը գանձուին, ինչպէս յայտնի է, ամուսնական «հրամանի»ներու, առուծախի գործողութեանց առթիւ եւլն.։

.*. Ս. Պատրիարքը երէկ անձամբ կատարեց Պատրիարքարանի ամբողջ պաշտօնէութեան ամսաթոշակներուն վճարումը, Զատկի տօնին առթիւ։

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ԼՈՒՐԵՐ

Մայր Աթոռի կրօնաթերթը իր Մարտ ամսուան թիւին մէջ կը պարունակէ հետեւեալ որոշումները՝ ի չորս Սինոդական Օրագրութեանց, Ս. Հայրապետի կոնդակներէն քաղուած.—

Ցանուն Խաչիկ վարդապետի, որով հաստատի վանահայր Ս. Զուարթնոց եկեղեցւոյ։

— Յանուն Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ, որով պատուիրի առաքել ի Մայր Աթոռ զգանձանակեալ դրամս յանուն Ս. Էջմիածնի։

— Ցանուն Ներսէս վարդապետի Խապայեան Առաջնորդին Վանայ, որով շնորհի նմա իրաւունք կրելոյ լանջախաչ։

— Ի 16ն փետրուարի ըստ կոնդակի Ս. Կաթուղիկոսի Սինոդն հրամայեաց վերատեսչի կալուածոց Մայր Աթոռոյ, որ ի Տփխիս, հատուցանել Պ. Սեդրաքայ Մանդինեանի զ500 ր. կենսաթոշակ նորին, յարդեանց կալուածոց Մայր Աթոռոյ։

—Սինոդն հրամայեաց արձակել զՄաշթոց վարդապետն Փափազեանց ամենեւին ի հոգեւոր կոչմանէ։

—Սինոդն եդ հայցել զբարեհաճ տնօրինութիւն Ս. Հայրապետին Հայոց առ միջնորդութիւն՝ փոխադրել զԿոնսիստորիայն Թեմին Բեսարաբիոյ ի Նոր Նախիջեւան, եթէ արժան համարիցի։

—Ի 23ն փետրուարի Սինոդն հաստատեաց զնախահաշիւ Մ. Աթոռոյ վասն 1907 ամի, ըստ տախտակի, զոր առաջի արար յանձնաժողովն։

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Մայր Աթոռի կրօնաթերթէն.—

Մուտք

Արդիւնք կալուածոց		
» Գիւղից	90,000	րուբլի
» Դրամագլխոց		
» Տպարանի	19,000	»
» Ագարակի	23,000	»
Ընդ. ամենայն	132,000	»

Ելք

Վասն ճեմարանի	41,000	րուբլի
» Տպարանի	13,399	»
» Կաթողիկոսարանի	14,000	»
» Վանական վարչութեան	10,770	»
» Ագարակի	20,415	»
» Կաթ. հարկաց	3,800	»
» Ռուս. փաստաբանի	2,400	»
» Ելեկտ. կայարանի	3,000	»
» Ռուսէկ միսիոնից	23,000	»
Ընդ. ամենայն	131,784	»

Միայն զտպարանական ծախս որոշեաց զ12 հազար րուբլիս, փոխանակ 13,399 րուբլեաց։

—Ի նմին թուի Սինոդն կարի օգտակար վարկուցեալ ունել ի պաշտաման գործակալի Ախալքալաքայ գաւառին վարդապետ, հրամայեաց առնել բացատութիւն խնդրոյ Կոնսիստորիային Վրաստանի, իսկ վասն բողոքանաց զՈւխտանէս վարդապետէ՝ յանձնել զգործ նորին ի Դատաստանական մասն Սինոդիս։

ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մայր Աթոռի կրօնաթերթէն.—

Մեծ պահոց երկրորդ շաբաթուանից սկսուած են Մայր Աթոռի հոգեւոր ճեմարանի քննութիւնները։ Մանկավարժական ժողովը որոշել էր հրապարակական քննութիւն անել բոլոր դասարաններում առարկաներից. բայց վիճելով աշակերտների խնդրանքին, կրկին ժողով առնելով որոշեց հրապարակական քննութիւն անել միայն լսարաններում, վերացնել միւս դասարանների քննութիւնները, իսկ Զ. դասարանի համար բաւականանալ դասարանական քննութիւններով։

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆՔ

Ի 19ն փետրուարի Սինոդն՝ ըստ եզրակացութեան Կոնսիստորիային Ղարաբաղի՝ լուծեալ համարէ զպսակ անյայտացեալ Շամիրայ Ասրիեանց ընդ Նուբարի Հաչումեանց, Թոյլ տալով կնոջն մտանել ի նոր ամուսնութիւն ընդ այլում։

.*. Ի 21ն փետր. Սինոդն լուծեալ համարի զպսակ Շանչէի Ոսկանեանց ընդ Սոֆիայի և զկնի արկանելոյ զՍոֆիայն ընդ երկամեայ եկեղեցական ապաշխարութեամբ թոյլ տայ մտանել յօրինաւոր ամուսնութիւն ընդ կենակցի իւրում. իսկ զՇանչէն զրկել յիրաւանց նորոյ ամուսնութեան։

.*. Ի նմին թուի Սինոդն հրամայեաց լուծեալ համարել զպսակ Եսայեայ Արէշեանց ընդ Աննայի Գէորգեան, Թոյլ տալով կնոջն միայն մտանել ի նոր ամուսնութիւն։

.*. Ի 26ն փետր. Սինոդն հաստատելով զեզրակացութիւն Կոնսիստորի ային՝ լուծանել զպսակ Յարութիւնի Փիլիպոսեան Վարդանեան ընդ կնոջն Նադեժդայի Վասիլեւնայ, միայն կնոջն տալով իրաւունս մտանել ի նոր ամուսնութիւն։

.*. Ի նմին թուի Սինոդն հրամայեաց թողուլ առանց հետեւանաց զխնդիր Միքայէլի Խաչեանց, որ վասն լուծանելոյ զպսակ նորա ընդ կնոջն Մարգարտի։

.*. Ի 28ն փետր. Սինոդն հրամայեաց լուծեալ համարել զպսակ Բարսղի Ռոստոմեանց ընդ կնոջ իւրում Եփեմեա Առաքելեան, տալով միայն կնոջն իրաւունս մտանել յամուսնութիւն ընդ այլում։

.*. Ի նմին թուի Սինոդն լուծեալ համարի զպսակն Նաւասարդայ Գէորգեանց ընդ կնոջն Աննայի, տալով առնն և եթ իրաւունս մտանել յամուսնութիւն ընդ այլում։

* * *

Ս. Էջմիածնէն կը հաղորդեն թէ Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետը, Նէվրուզի տօնին առթիւ, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած ըլլալով Պարսից Շահին, Ն. Վեհափառութիւնը փոխադարձ հեռագրով մը շնորհակալութիւն յայտներ է։

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ Ա. ՔՀՆՅ. ՍԵԹԵԱՆԻ

Ցաւով կ'իմանանք թէ Կրօնական ժողովի անդամ և Գուզկունճուքի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ աւագերէց ծերունազարդ Տ. Կարապետ Ա. քհնյ. Սեթեան, որ ամիսներէ հետէ անկողնի կը ծառայէր, ի Տէր հանգեր է երէկ առաւօտ։ Հանգուցեալը ծանօթ դէմք մըն էր մեր քահանայական դասուն մէջ, իբրեւ տիպար մը հին քահանայի, թէեւ ո՛չ շատ ուսեալ՝ բայց խստակրօն և եկեղեցական աւանդութեանց ու կարգուսարքերու պահպանման ջերմ Նախանձախնդիր։ Տ. Կարապետ Ա. քհնյ. բնիկ Սկիւտարցի էր, 1830ին ծնած և քահանայի որդի։ Իր հայրն էր Տ. Գրիգոր քհնյ. Սեթեան ու հօրեղբայրը՝ Տ. Յովհաննէս եպիսկ. Սեթեան։ 1857 մարտ 17ին քահանայ ձեռնադրուած էր, և կէս դարէ ի վեր կը քահանայագործէր Գուզկունճուքի մէջ, մասնակցելով նաեւ զանազան ժամանակներու մէջ Կրօնական ժողովին և կատարելով Պատրիարքարանի կողմէ իրեն յանձնարարուած քահանայական աշխատութիւններ, երբ առիթը ներկայանայ։ Իր պարթեւ հասակը ու գոռ ձայնը ինքնատիպ երեւոյթ մը կ'ընծայէին իրեն, երբ կը մասնակցէր եկեղեցական հանդէսներուն, և կը յիշուի թէ անցեալ տարուան վերջը, Ազգ. Հիւանդանոցի նորակառոյց Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ օծման արարողութեանց պահուն՝ գլխաւոր օժանդակը եղաւ Ս. Պատրիարք Հօր մօտ։ Իսկ այս տարի, մարտ 17ին, Գուզկունճուքի մէջ տօնուեցաւ իր քահանայական ձեռնադրութեան յիսնամեակը, շնորհաւորական գրերով ու այցելութիւններով և զանազան նուէրներով, ինչ որ մեծ սփոփանք մը եղաւ ալեւոր քահանային՝ իր հիւանդութեան անկողնին մէջ։ Եւ տխուր զուգադիպութեամբ մը, իր յիսնամեակի տօնախմբութենէն (17 մարտ) ճիշդ մէկ ամիս ետքը (17 ապրիլ) կ'աւանդէ հոգին։ Տ. Կարապետ Հայրը, ի վարձ իր բարուոք քահանայագործութեան, ստացած էր աւագութեան աստիճան, լանջախաչ և ծաղկեայ փիլոն։

Հանգուցեալը՝ կայս. Կառավարութեան կողմէ պատուուած էր Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշանով։

Օծման և յուղարկաւորութեան արարողութիւնը, ինչպէս կ'երեւայ Մահազդէն զոր կը հրատարակենք ստորեւ, կը կատարուի այս առաւօտ ժամ 2ին, Գուզկունճուքի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՒԱԳ ՔՀՆՅ. ՍԵԹԵԱՆԻ

ԱՒԱԳԵՐԷՑ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒՔԻ, ԱՆԴԱՄ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱԶԳ. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ, ՊԱՏՈՒԵԱԼ ԼԱՆՋԱԽԱՉԻ ԵՒ ՇՔԱՆՇԱՆԱՐ

Ցիսնամեայ ժամանակաւ անխոնջ վաստակեալ ի սպասաւորութիւն Եկեղեցւոյ և ի հովուութիւն ժողովրդեան, հանգեաւ ի Տէր այսօր ընդ առաւօտ, և Կարգ Օծման և յուղարկաւորութեան կատարեսցի վաղիւ, յաւուր Աւագ Չորեքշաբթու, յ18 Ապրիլի ի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոջ Գուզկունճուքի, ի ժամ 2 առաւօտուն, և մարմին հանգուցելոյն ամփոփեսցի ի Գերեզմանատանն Իւսկիւտարու առերի բարեյիշատակ Տ. Հօրն։

Դասք Եկեղեցականաց և ծխական ժողովուրդ Հանգուցելոյն, և բարեկեր հաւատացեալք հրաւիրին ներկայ լինել տխրալից արարողութեանց, ի յարգանս յիշատակի բազմաշխատ պաշտօնէին և լինել ձայնակից աղօթից ի հանգիստ հոգւոյ արժանայարգ Աւագերիցուն։

Կ. Պոլիս, 17 ապրիլ 1907

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հանգուցեալ Տիմիթրիոս էֆ. Զօլաքիտէսի ընտանիքին կողմէ ստացած ենք շնորհակալութեան ֆրանսերէն նամակ մը, որուն թարգմանութիւնը կը փութանք հրատարակել.—

Կ. Պոլիս, 29 ապրիլ, 1907

Պատ. Տնօրէնութիւն Արեւելք օրաթերթի,

Հանգուցեալ Տիմիթրաքի էֆ. Զօլաքիտէսի ընտանեաց բոլոր անդամներուն կողմէ կը փութամ հրապարակաւ արտայայտել մեր խորին երախտագիտութիւնը առ Ամեն. Տ. Մաղաքիա Օրմանեան Ս. Պատրիարքն՝ այն հոգածութեան համար զոր հաճած էր ցոյց տալ հանգուցելոյն հիւանդութեան ամբողջ տեւողութեան ժամանակամիջոցին և որ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին իր կողմէ իբր ներկայացուցիչ ղրկած էր անձնական քարտուղարը՝ Տ. Գրիգորիս Վրդ. Պալաքեան և Պատրիարքարանի դիւանատանց տեսուչներէն Մկրտիչ էֆ. Մելիքեանը։ Զօլաքիտէս ընտանիքին կողմէ պաշտօն ունիմ նոյնպէս, մամլոյ միջոցաւ շնորհակալութիւն յայտնել Տօքթ. Իւլէմճեան էֆ.ի՝ այն ճարտար դարմանումներուն համար զորս անընդհատ նուիրեց հանգուցելոյն երկարատեւ ու տաժանելի հիւանդութեան միջոցին։ Հանգուցելոյն այրին շնորհակալութիւն կը յայտնէ Նմանապէս այն ցաւակցական հեռագիրներուն համար զորս հաճած էին ուղղել իրեն՝ Պատրիարքարանի գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեան և Պատրիարքարանի Դիւանապետները՝ Խաչատուրեան և Թէլեան էֆ.ները. նոյնպէս, հայ համայնքին ընտրեալ դասակարգին, որ յօժարեցաւ հանգուցելոյն նկատմամբ իր յարգանքն ու համակրանքը արտայայտել, ներկայ գտնուելով յուղարկաւորութեան։

Միեւնոյն ժամանակ, խորապէս երախտապարտ ենք Արեւելքի Պատ. Տնօրէնութեան, այն համակրական տողերուն համար զորս ինքնաբեր ներշնչումով մը հաճեցաւ նուիրել հանգուցելոյն յիշատակին։ Այս բոլոր համակրական արտայայտութիւնները զգալապէս մեղմացուցին այն խորին վիշտը զոր պատճառեց մեզ մեր ընտանիքին այս յոյժ ողբացեալ անդամին կորուստը։

Անձնուէր յարգանօք
Օ. ԶՕԼԱՔԻՏԷՍ

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

(Զատկի այցելութեանց առթիւ)

Բ. ՑՈՒՑԱԿ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ Ս. Զատկի տօնի առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէ զերծ մնալու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.— Գումար Ա. Ցուցակի՝ 1764։

Տէարք՝ Եղիարք Գափամաճեան 60, Հեթում Սեթեան 60. 40ական ղրուշ Տէարք՝ Միհրան Սեթեան, Սարգիս Թաշճեան, Գրիգոր Արապեան, Եղիարք Թոփալեան, Սերվիչէն Տպարանապետ, Եդուարդ Գարակէօզեան, Յարութիւն Մուրատեան, Թադէոս Հանէսեան, Տիգրան Թոգաթեան, Մագուհի Շահպազ, Նաւիպ Ճէզվէճեան։ Գառնիկ Սեպուհեան 27, Միսաք Ա. Խիստավերտեան 27. 20ական ղրուշ Տէարք՝ Սիմոն Ալթունճեան, Մամաս Այվազեան, Յարութիւն Շէքէրճեան, Եղիարք Ալլահվերտեան, Մագուհի Նարլեան, Յարութիւն Ն. Սալիեան, Գառնիկ Աստուածատուր, Նշան Կ. Հանէսեան, Յովհաննէս Պառաւեան, Գէորգ Արապեան, Աւետիս Խալճեան, Մկրտիչ Սիւլեան, Բիւզանդ Ս. Թէրզեան, Գրիգոր Մագուլեան, Սարգիս Տիլիւզեան որդիք, Եղիարք Ալթըբարմագեան, Յակոբ Կ. Թորոսեան, Կարապետ Այնեան, Դանիէլ Հանէսեան, Օննիկ Արսլանեան, Վահրամ Կարմրուկեան, Եղիարք Բէպպաճեան, Սահակ Բարսեղեան, Եղիարք Պարսամեան, Յ. Կարագեան Որդիք, Մ. և Կ. Բամպուքճեան, Աւետիս Ս. Կիւլպէնկեան, Սարգիս Յ. Բոնաճեան, Լեւոն Ղօնչէկիւլեան, Մ. Պէզազեան, Խաչատուր Էմիրզեան, Յակոբ Աճառեան, Բարթիկ Մնտիկեան, Թ. Մնտիկեան և Ընկ. Սուքիաս Բէյիսեան, Մ. Յ. Բէչիչեան Եղիարք, Յովհաննէս Պալըքճեան, Նշան Դուկասեան, Գրիգոր Գասնակերեան, Խաչիկ Խորասանճեան, Միհրան Արմաղանեան, Գէորգ Համալեան, Երուանդ Ս. Գարաեան, Համբարձում Թորոսեան, Նշան Մ. Լօգմակէօզեան, Վահան Մատթէոսեան, Արտաշէս Ֆնտըլեան, Կարապետ Մ. Բէյլերեան, Գառնիկ Սերգիսօֆ, Գառնիկ Յովակիմեան, Խաչիկ Շահպազեան, Ստեփան Զպուզճեան, Ռուբէն Տ. Գրիգորեան, Տիգրան Ճիլաճեան, Օգսէն Յ. Բիւրքճեան, Ռուբէն Էպլեան, Գարեգին Համբարձումեան, Գէորգ Պոճճալեան, Յարութիւն Գօլօլեան, Տիգրան Ելքէնճեան, Լեւոն և Հրաչեայ Նշաստաճեան, Գեղեօն և Արշակ Բիւրքճեան, Սարգիս Նարլեան, Կարապետ Տր. Աբրահամեան, Լեւոն Սամթեան, Կարապետ Խսըրովեան, Հըմայեակ Խսըրովեան, Նշան Գարագաշ։

Համագումար 3738 ղրուշ

(Հոգաբարձութիւն)

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿԻ Տնօրէնութիւնը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել իր բազմաթիւ ընթերցողներուն թէ, այս շաբթու ի պատիւ և ի յարգանս ողբացեալ ուսուցչապետ Ռ. Պէրպէրեանի, յատկապէս պատրաստել տուած է մեծ պսակաղարդ դագաղին լուսանկարը, քաշուած եկեղեցւոյ մէջ։ Նոյնպէս Թ. Թէրզեանի լուսանկարը։

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ որ երբեք առիթը չի կորսնցներ նշանակելի պատկերներով զարդարել իր թիւերը, Պէրպէրեան էֆ.ի մահուան առթիւ դագաղին լուսանկարը տպելով այս թիւին մէջ, մասամբ գոհացուցած կ'ըլլայ ամէն անոնց հետաքրքրութիւնը, որոնք պատեհութիւն չունեցան տեսնել հանգուցելոյն դէմքը, յուղարկաւորութեան օրը։

ՄԱՀԱԶԴ

Այրի Տիկին Ագապի Մ. Գափամաճեան, Արմենակ էֆ. Մ. Գափամաճեան, Տ. և Տիկին Պարթեւ էֆ. Յակոբեան, Օր. Սրբուհի Մ. Գափամաճեան, Երուանդ էֆ. Մ. Գափամաճեան, Տ. և Տիկին Կարապետ էֆ. Գափամաճեան և զաւակունք, Տ. և Տիկին Թ. Ալեամաքեան և զաւակունք (ի Կէլիպօլու), Տ. և Տիկին Կ. Տէմիրճիպաշեան (ի Կէլիպօլու), Այրի Տիկին Նեկտար Յ. Գափամաճեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Գոհարիկ Յ. Գափամաճեան և որդին, Տ. և Տիկին Թորոս էֆ. Տէմիրճիպաշեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Էլպիս Նշաստաճեան և զաւակունք, Տ. և Տիկին Յ. Գալֆազեան եւ զաւակունք, Տ. և Տիկին Մ. Գալֆազեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Ցուստինէ Մակալեան և զաւակունք, Տ. և Տիկին Միհրան էֆ. Փապուճճեան և զաւակունք, ինչպէս նաեւ Նշաստաճեան, Թորգոմեան, Այնեան, Սիմոնօֆ, Մրնտիկեան, Մանուէլեան, Ճանպլաթեան, Փափազեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն յանկարծական մահը իրենց ամուսնոյն, հօրը, եղբօրը և ազգականին

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԷՖ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ այս առաւօտ։

Ազգականք և բարեկամք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան, որ պիտի կատարուի ուրբաթ առաւօտ (20 ապրիլ) ժամ 6ին (Ը. Թ.) Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին մէջ, ուր փոխադրուած է արդէն հանգուցելոյն մարմինը և պիտի ամփոփուի Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը, ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Բերա, 18 ապրիլ 1907

ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՑՈՒՑԱՏԵՏՐ

Աւասիկ այս գիշերուան ներկայացումները.

ՎԱՈՒԻԼԹԻ ԹԱՏՐՈՆ.— Այս գիշեր Աֆրիքէն, օփերա Մէյէրպէրի։ Թէնոր Խաքալափա պիտի մասնակցի։

ՓԹԻ ՇԱՆ-ԱՆՖԻԹԷԱԹՐ.— Այս գիշեր Էլէօնորա օփերա չորս արարուած Տոնիցէտթիի։ Նշանաւոր Մէցցօ-Սոբրանօ Օր. Թինա Ալպզիա առաջին անգամ ըլլալով պիտի մասնակցի՝ Էլէօնորայի դերը կատարելով։ Թէնոր Վէնդուրա ալ Ֆէրնանտոյի դերը պիտի կատարէ։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՖՈՆ ՊԻՒԼՈՎ ԻՇԽԱՆԻՆ ՃԱՌԸ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 30 ապրիլ.— Ֆոն Պիւլով իշխանը, այսօր, Ռայխստագին մէջ արտասանեց իր ճառը։ Բոլոր երեսփոխանները ներկայ էին։ Նախարարապետը բացատրութիւններ պիտի տար Գերմանիոյ ընթացքին վրայ Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին մէջ։ Այդ ընթացքը նկատողութեան առնուած էր Ռաբալոյի տեսակցութեան պահուն՝ Գերմանիոյ նախարարապետին և Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին միջեւ։ Ֆոն Պիւլով իշխանը խօսեցաւ, պահպանողական կուսակցութեան պատկանող երեսփոխանի մը հարցապնդման վրայ՝ զինաթափման դէմ։ Ֆոն Պիւլով իշխանը յայտարարեց թէ այդ խնդրոյն վրայ տակաւին գոհացուցիչ բանաձեւ մը գտնուած չէ։ Յարեց թէ, հակառակ Անգլիոյ, որ 1873ին մերժած էր մասնակցելու զինաընկեցութեան քաղաքականութեան վրայ բանակցելիք Դեսպանախորհուրդին, Գերմանիա ներկայացուցիչ պիտի ունենայ Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին մէջ. բայց իր պատուիրակները պարզապէս ձեռնպահ պիտի մնան առաջարկութեան վիճաբանութենէն։ Նախարարապետը ըսաւ որ Գերմանիա ամէն կարելի զոհողութիւն պիտի ընէ ի նպաստ խաղաղութեան, բայց առանց մնասելու երկրին շահերուն։ Գերմանիա վստահութիւն ունի Իտալիոյ վրայ, որ այդ տեսակէտով պիտի կրնայ ուղղած ընթացքին հետեւիլ։ Ֆոն Պիւլով իշխանը կը խոստովանի ներկայ կացութեան դժուարութիւնը, հանդարտութիւն և յարատեւութիւն կը յանձնարարէ։ Ֆոն Պիւլով իշխանը, իր ճառին մէջ, սիրալիր ակնարկութիւն ըրաւ Ֆրանսայի։ Նախարարապետին ճառը մեծ խանդավառութեամբ ծափահարուեցաւ։

—Ֆոն Պիւլով իշխանը երեք օր պիտի չկրնայ Ռայխստագին ներկայանալ, վասն զի զբաղած պիտի ըլլայ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պարոն Էրէնթալի հետ, որ հիմա Պերլին կը գտնուի։

ՖՐԱՆՍԱ

ԴԱՀԼԻՃԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

ՓԱՐԻԶ.—Պ. Պ. Ժօռէս ու Վայեան ծայրագոյն ձախակողմին հետ միացան՝ Պ. Քլէմանսոյի ու պաշտօնակիցներուն հրաժարականը առաջ բերելու համար։ Քաղաքական շրջանակներուն մէջ նախարարական տագնապ մը մօտալուտ կը նկատուի, մանաւանդ թէ Պ. Ժօռէսի կուսակցութիւնը համամիտ չէ Պ. Քլէմանսոյի քաղաքականութեան՝ աշխատութեան խնդիրներու մասին։

ՓԱՐԻԶ.— Այս տեղի Սակարանին մէջ հաշուեկարգարումները դիւրին եղան. «ռէբօռ»ներուն միջին քանակութիւնն է հարիւրին երեքուկէս։ Ֆրանսական ռանդին գիները բարձրացած են բաց գնումներու համար։ Միւս արժեթուղթերուն համար գործ չկայ, վասն զի շահագէտները առ այժմ զգուշութեամբ կը վարուին։ Ռիօ Թինթոյի բաժնեթուղթերը միայն առուծախի առարկայ կ'ըլլան. գինը բարձրացած 2418 ֆր.ի, հետեւելով պղինձի գիներուն որոնք եղած են 102.5 անգլիական ոսկի։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վաղը հոս կը սպասուի Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պարոն Էրէնթալ։ Անոր ժամանումը զանազան վրդովմներու պատճառ կ'ըլլայ, նախարարին ծանօթ կարծիքին հետեւանքով, վասն զի կուսակից է երեք կայսրներու դաշնակցութեան։

ՓԱՐԻԶ.—Էլիզէի մէջ Պելճիքայի Թագաւորին ի պատիւ տրուած հացկերոյթին ատեն խիստ սիրալիր բաժակաճառեր արտասանուեցան։

—Պ. Կու առեւտրական գործոց դերտնօրէն կարգուեցաւ արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ։ Նորահամայի ընդհանուր հիւպատոս Պ. Սթէնաքէրս դերտնօրէն կարգուեցաւ հիւպատոսական գործերու։

ՀՌՈՄ.—Մեսաճէռօ կը հաստատէ թէ Պարոն Էրէնթալ, մայիսին, Վէնետիկի մէջ, Վիքթօր Էմմանուէլ թագաւորին ներկայութեամբ, պիտի տեսակցի Պ. Տիթթոնիի հետ։

ԱԹԷՆՔ.— Վիճաբանութիւններու խանգարման հետեւանքով Երեսփ. ժողովը այսօր չկրցաւ շարունակել վիճաբանութիւնները։ Նախարարական տագնապ մը մօտալուտ կը նկատուի։ Գէորգիոս Թագաւորը կացութեան վրայ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Տրակումիի հետ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարը վաղը սեղան մը պիտի տայ ի պատիւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարարին. Ներկայ պիտի գտնուի նաեւ Պերլինի իտալական դեսպան Լանցա զօրավարը։

ՓԱՐԻԶ.— Գերմանիոյ ընկերվարական կուսակցութեան պետ Պ. Պէպէլ Մաթէնի մէջ յօդուած մը կը հրատարակէ, սպառազինութեանց պահպանման քաղաքականութիւնը պաշտպանելով։ Այդ յօդուածը աղմուկ առաջ կը բերէ, երբ անմիջապէս կը հետեւի Ռայխստագին մէջ Գերմանիոյ պատերազմական նախարարին յայտարարութեան։

ՀՌՈՄ.—Անգլիոյ Թագաւորը ու Թագուհին Նաբոլիէն ճամբայ ելան և Հռոմի մօտ ողջունուեցան Իտալիոյ թագաւորին կողմէ։

ՓԱՐԻԶ.— Սերպիոյ Թագաւորը, իր այն նամակին մէջ զոր ուղղած է Անգլիոյ Թագաւորին, կը խնդրէ թոյլ տալ իրեն պաշտօնապէս Լոնտոն այցելելու համար։

"ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱ"
Ի ԲՐԻՆՔԻՓՕ

Այս հանրածանօթ պանդոկը, որ Մեծ Կղզիի բարձունքին վրայ իր գեղատեսիլ դիրքովը կը հրապուրէ բոլոր այցելուները, և ամէն ամառ գոհ կը թողու իր բազմաթիւ յաճախորդները, գարնան մօտաւորութեան առթիւ վերաբացուած է արդէն։ Թէ՛ իր սպասարկութեան կանոնաւորութեամբ, թէ՛ իր ճաշակաւոր ու մաքուր կահաւորումով, և թէ՛ մանաւանդ իր ճաշերուն պէսպիսութեամբ ու ընտիր հանդամանքովը՝ ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱՆ առաջին տեղը կը գրաւէ Բրինքիբոյի օթէլներու շարքին մէջ։

Այս պանդոկին Տնօրէնը, Վարդան էֆ. Վարդանեան, ինք անձամբ կը հսկէ իր յաճախորդներուն հանգստաւէտութեանը, կենցաղագիտական փափկութեամբ, և երկու սեռի բոլոր այցելուները մեծապէս գոհ կը թողու։ Այն ընտանիքները որոնք կը փափաքին գարնան ու ամրան եղանակը Մեծ-Կղզիի լաւագոյն օթէլներէն մէկուն մէջ անցունել, կամ առժամապէս բնակիլ հոն, պիտի գտնեն՝ ամէն գոհացուցիչ պայմաններու հետ նաեւ գիներու չափաւորութիւն։ 10—8

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ս. ՏՐԱՅԵՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Զատկի տօնական օրերուն առթիւ նորաձեւ ապրանքներ ստացած է եւ հաճուքենեն կը խնդրէ իր այցելութեամբ պատուել:

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Արանց, կանանց և տղոց զգեստներ, պոնէթըրիի վաճառքներ՝ ֆրանսական ու անգլիական, շապիկներ, գլխարկ, մարոքէնիէ առարկաներ, ճերմակեղէն, «Կիւեռո»յի ձգափոկեր, տակուն կօշիկներ՝ Ուոլքօվըր և Սթօն Շու գործարանին, անուշահոտութիւն, ձեռնոց և ճամբորդութեան առարկաներ։

Յ. Գ.— Շնոյն վաճառատունը միշտ ամենամեծ առաւելութիւններ կ'ընծայէ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն։

ԻԼԱՆ

Ձըրաաթ Պանգասըընտան

Ձըրաաթ Պանգասը բիւանքօսընըն քէչիւէլէրինտէ իքրամիյէ վէ ամօրթի գավանճագ օլան 35,000 նումէրօեը հավի օլարագ թանզիմ օլունաճագ ուսուլի լիւթալարըն թասլը իլէ Թէճլէրի մէվգէի միւնագասատա գօնըլարագ նիսանըն օնտօգուզընճը բէնճշէնպէ կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէսինին վէ նիրմիպիրինճի ճումա իրթեսի կիւնիւ իւէլէյիւ պէշ թէնզիլ իւօլն օլուր իսէ պիլգացաւել իհալէի գաթիյեսինին իճրասը մուգաղրէրէ օլըտըղընտան թալիպ օլանլարըն մէգիւրը լիւթանըն նումունէսինի կէօրմէք վէ չերայիթինի անլամագ իւզրէ սալիֆիւլզիքր բէնճշէնպէհ կիւնիւ սաաթ հէժտրէ տէփօզիթօ ագչէսի օլարագ պէյ ատէտ օսմանլը լիրասընը միւսթաչհիպէն Ձըրաաթ Պանգասը բիւանքօ գալէմինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 16 Նիսան 323 2—1

ԿՈՐՍՈՒԱԾ

ԱԶԴ.— 1906 նոյեմբեր ամսուան ընթացքին, Ղալաթիոյ մէջ կորսուած է 500 րուպլինոց բաց փոխանակագիր մը, Մէհմէտ էֆ. Միտիլլիզատէ ստորագրութեամբ։ Այդ փոխանակագիրը գտնողէն կը խնդրուի յանձնել Պ. Կ. Տըքիւֆիի, Օսմ. Կայս. Պանքան։ 3—3

Կ. Պոլիս

ՏՕՔԹ. Խ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ
ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԻՋԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Վերջին կատարելութիւններով օժտուած մեր դարմանատան մէջ, միայն սեռական հիւանդութիւններ ունեցող հիւանդները, գիտութեան ամէնէն նոր մեթոտներու կիրառումով կը դարմանենք։

Հասցէ.— Պաղչէ-Գարու, չաքարավաճառ Հաճի Պէքիր էֆէնտիի դիմացը, սեղանաւորին վերնայարկը, թիւ 19։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ Է

15—10

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 17/30 Ապրիլ

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Փ. Կ.	Օ. Ո.	102 15
Ամէնէն բարձր գին	» »	102 17
Ամէնէն վար գին	» »	102 13
Բուլկէրի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	150 5/8
Ամէնէն բարձր գին	»	150 3/4
Ամէնէն վար գին	»	150 3/8
Թրամվայ	»	57 1/2

ԲԱՑՈՒՄ Ապրիլ 18/1 Մայիս

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Փ.Կ.	Օ. Ո.	102 15
» » » ժամը 6ին Փ.Կ.	»	102 15
Բուլկէրի Երկաթուղի	Ֆր.	150 1/2
» » ժամը 6ին	»	150 5/8
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	454 —
Անատ. երկթ. Պարտ. Ա.սէրի Փ.Կ.	»	515 —
» » » Բ.սէրի Փ.Կ.	»	513 —
» » բաժնեթուղթ	Ա. Ո.	18 37 1/2
Շիրքէթի Խայրիէ	»	42 50
Շիրքէթի Խայրիէի Համիտիէ	»	5 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	»	4 80
Օսմ. Ծխախոտ		— —
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		10 —
» ժուիսանս		5 05
» պարտաթուղթ		480 —
Թրամվայ	Ֆր.	57 —
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.		360 —
Գալիս Քարա Այտըն		691 —
Միտիլլի պանքա	Օ. Ո.	5 75
Սալօնիքի պանքա		— —
Մերսին Ատանա պրտղթ.	Ա. Ո.	16 62 1/2
Քարասու սաանձնաշնորհեալ		110 —
» սովորական		106 —
» 5 պարտաթուղթ		87 —
Քարափ Իզմիրի		586 —
Փոխառ. Հելլենական 5 %		258 —
Հելլենական պարգեւաւոր Թուղթ		433 —
» » »	Օ. Ո.	4 05
Լաւրիոմ	Ֆր.	88 1/2
Զարթըրը	»	37 —

ՍԹՈՒԼԱՆՑ

Օսմ. Միացեալ 1 օրուան	Օ. Ո.	1 40
» » 8 »		4 —
Բուլկէրի երկաթուղի	Ֆր.	1 3/8
Փոխ. Հրապարակ Օսմ. Պանքայի 6 1/2 %		

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	Ղրուշ	109 3/4
Բարիզի » »	Ֆրանք	22 91 1/4
Վիեննայի » »	Քուրոն	21 94
Պերլինի » »	Մարք	18 66

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Անգլիական ոսկի	Ղշ.	110 04
Ֆրանսական »	»	87 09
Գերմանական 20 մարք	»	106 10
Բօլ Էմփէրիալ	»	91 —
Մէճիտի տարբերութիւն	»	107 20
Արծաթ մանրուք	»	104 25
Մէթալիք	»	100 —
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 69

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 30 Ապրիլ

Միացեալ Օսմ. պրտղթ.) բաց.	Ա. Ո.	94 50
) գոց.	»	94 55
Բուլկէրի երկաթուղի	Ֆր.	151 25
Թրամվայ	»	57 75
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	705 —
Ռէժիի բաժնեթուղթ	»	442 —
Գալիս Քարա Այտըն	»	691 —
Օսմ. մաքսատուն	»	— —
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	94 95
Քրէտի Լիոնէ	»	1160 —
Ռուսական 5 %	»	89 —
Իտալական Ռանթ	»	102 40
Սպանիական արտաքին	»	94 20
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 155
Դրամազեղչ Ֆրանս. Պանքայի	»	3 1/2

ԼՈՆՏՈՆ, 30 Ապրիլ

Միացեալ Օսմ. պարտք) բաց.	Ա. Ո.	93 50
) գոց.	»	93 25
Օսմանեան Կայս. Պանքա	»	17 87
Էժիպսիէն միացեալ	»	— —
Անգլիական քոնսոլիտէ	»	85 37
Հելլենական 5 % 1881	»	52 50
Զարթըրը	»	1 40
Պուլկարական փոխառ. 1892	»	102 50
Ռանտ Մայնս	»	6 43
Ռուսական 4 % 1888—1889	»	75 —
Փոխանակագիր Բարիզի վրայ	»	25 42
Դրամազեղչ	»	4 —

ՊԵՐԼԻՆ, 30 Ապրիլ

Օսմ. միացեալ		94 40
Ռուսական 4 % 1902	մարք	— —
Բուլկէրի երկաթուղի	»	141 50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամսուան	»	20 300
Դրամազեղչ	»	5 1/2

ՎԻԵՆՆԱ, 30 Ապրիլ

Բուլկէրի երկաթուղի	քուրոն	191 —
Վիէնըր Պանք Ֆէրայն	»	547 70
Փոխանակագիր Բարիզի վրայ	»	95 68
» Լոնտոնի վրայ	»	240 60
Ռուսական 5 % 1906	»	84 20
Օսմ. Ռէժի	»	— —

Մ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Շէհր Էմանէթինտէն

Պէյլէրպէյինտէ Մէքթէպը Սուլթանի իթթիխազ օլունաճագ տաիրէ բիւչկեանընա գատար օլան բըլխթըմըն քէշֆի մուճիպինճէ բալաղ վէ Թանքիմի պիլ միւնագասա 39,000 զուրուշտա Թալիպի ուհտէսինտէ խուսուկիննտէն, ուսուլ վէ Նիզամը տաիրէսինտէ Թէնզիլի իլէ Թալիպ օլանլարըն Նիսանըն օնսէքիզինճի կիւնինէ գատար Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Ֆի 14 Նիսան 323 3—3

ԱՊԱՐԻԿ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Ամէն անուան յատուկ սկզբնատառով ադամանդազարդ ոսկի մատնիներ

Հէրճայի վաճառատունը՝ գոհարեղէններու, ոսկի և արծաթ շղթաներու, գրպանի, պատի և քօնսօլի ժամացոյցներու մասնաւոր վաճառումին պատ՝ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն վստահութենէն քաջալերուած, այս անգամ կը փութայ յայտարարել թէ՝ ամէն եղանակի յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստ ունի արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն տեսակ հագուստներ ու անձրեւի համար մուշամպա վերարկուներ, նաեւ ճերմակեղէններ, ֆանթէզիներ և թօհաֆիյէներ ու կօշիկներ։ Ունի նաեւ կահկարասի, ձեղունի լամբարներ, մահճակալներ, եւրոպական ու ոնգլիական գորգեր, գետնի մուշամպաներ, կրամօֆօններ ու պիսիքլէթներ՝ ամենավերջին կատարելութիւններով։

Հէրճայի վաճառատունը մայրաքաղաքիս մէջ միակն է, որ չահած է հանրութեան վստահութիւնը և գոհունակութիւնը, իր ապրանքներուն տոկունութեան և ոսկիներու մաքրութեան, ձեւաւորութեան և աժանութեան համար։

ԱՊԱՐԻԿԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Գնուած ապրանքին հարիւրին 20ը միայն կանխիկ, իսկ մնացեալ գումարին համար շաբաթական հարիւրին 5 վճարմամբ պատրաստ է հայթայթել։

Վաճառատունս հաստատուած է

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅ, ՈՍԿԵՐՉԱՑ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 13

Անգամ մը այցելել բաւական է համոզուելու համար թէ Հէրճայի անմրցելի կազմակերպութեամբ մը ի վիճակի է այսօր գոհացնելու իր ամէնէն դժուարահաճ յաճախորդները։

Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ.

Սակարկութիւն չկայ 50—36

Շաբաթական վճարմանց համար հաւաքիչներ միշտ պատրաստ են

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ տեղւ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքնաղ սառած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Գալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եռեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան ամամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Համամը, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Չարշը Պօյը, Թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ 16 50—31

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոս. 2|14 եւ 1320 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նազըր խան, Հէջա էն փողոց, թիւ 14, Քօրբէրաթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս, Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պահչէ Գաբու, Թրամուէյի ճամբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ։
Պոլիս, Մ. Ի. Սառօֆ, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պահճէ Գաբու Թիւ 10։
Պոլիս, Ապտի պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
Պոլիս, Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Գատըգիւղ, Ալեքսանդր Անաստասիադիս չուկայի հրապարակ։
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա ճամբէսի։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Էրէնքէօյ, Թէօտօս Իօաննիտէս, Նամակատան մօտ։
Շիշլի, Մ. Ի. Ռոսի, Պէօյիւքտէրէ ճամբէսի, Թիւ 137։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, Թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Բէնտիք, Բ. Սոմմարիբա։
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկէլիտէս, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Քէչէճեան էֆ.։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրոն, ամբողջովին վճարուած
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուրոնի չափ:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են։ Ցիստն զրուշէն վար վճարում չընդունուիր։

Վինըր Պանք-Ֆէրայն այսօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 100 ոսկիէն վար գումարներու համար իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին առկը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան ետ առնուիլ ամէն ատեն։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան ետ առնուիլ գրաւորապէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հետեւեալ կերպով.

3	օր	100—150	ոսկի գումարի	համար
6	»	151—200	»	»
10	»	201—500	»	»
15	»	501—1000	»	»
30	»	1001 և անկէ վեր	»	»

Վինըր Պանք-Ֆէրայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ աւանդողներուն հաշիւը կարգադրել, ուզուած ատեն վճարելով ամբողջին պարունակած գումարը։

Վինըր Պանք-Ֆէրայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ մը կը յանձնէ անշափահասի անունով, բայց այդ պարագային նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնտուկին զատ։ Վինըր Պանք Ֆէրայն կը զբաղի նաեւ սեղանաւորական ամէն գործառնութիւններով

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
3,700,000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՆԵՐ՝ Աղեքսանդրիա, Դաիրէ, Դամալա, Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլիս), Մանասըր եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև միւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Չէքերու հաշիւներ կը բանայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւններ կ՚ընէ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ։ Չէքեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդներ կ՚ընդունի ի տես ինչպէս և 3, 6, 9, 12 ամսուն որոշ պայմանաժամերով։ Վերջապէս սեղանաւորական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով։ Պանքը Սալօնիք փոքր վճարումներու համար ալ Խնայողական Սնտուկ մը, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ 50—27

PHOENIX ASSURANCE Ld. Co

"ՖԻՆԻՔՍ,,

ESTABLISHED 1782

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ սոսկ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վնասուց մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ՚ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ և շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցա՛րդ վճարած է աւաւել քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ եւ Պոլսոյ եւ գաւառաց։ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Վիթալիս խան, Պանք Օթոմանի մօտ, Ղալաթիա։

Փոխ գործակալ ի Պոլիս
ՇԻՎԱՆ ԹԷՔԼԷԵԱՆ
50—19 Ֆնտըգլեան խան

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅ.

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Մայիս 2ին, Լա Կօլ, Անատ. եզերքէն
Մայիս 6ին, Սիրֆասի, Սեւ ծովէն
Մայիս 14ին, Իմէրէդի, Մարսիլիայէն
Մայիս 20ին, Ֆրիժի, Անատ. եզերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 1ին, Սիրֆասի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիսք
Մայիս 2ին, Լա Կօլ, ուղղակի Մարսիլիա
Մայիս 7ին, Սիրֆասի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Մայիս 15ին, Իմէրէդի, Սեւ Ծով։
Մայիս 21ին, Ֆրիժի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։

Ա. կարգ	Բարիզի համար		200	Ֆր
»	» Մարսիլիոյ	»	160	»
Բ	» Բարիզի	»	150	»
»	» Մարսիլիոյ	»	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 50—40 Թ. ՌԸԳՊՈՒԼ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՄՈՅԹԸ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՁԵՏԵՂՄԱՆ ՅԱՏԿԱՑՈՒԱԾ

Պարգեւները կը վճարուին Կ. Պոլսոյ մէջ Երկրագործական դրամատան և Օսմ. Կայս. Պանքայի, իսկ գաւառներու մէջ յիշեալ Պանքաներու մասնաճիւղերուն կողմէ։ Եօթներորդ թիրաժը պիտի կատարուի 1323 մայիս 1ին Հանրօգուտ Շինութեանց պաշտօնատան մէջ։

Տոմսակներուն թիւը	Պարգեւ շահող տոմսակներուն թիւը
175 000	35 000

Առաջին պարգեւ	Երկրորդ պարգեւ	Երրորդ պարգեւ	Չորրորդ պարգեւ
300,000	100,000	50,000	20,000

ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Պարգեւ		Հատ				
300,000	ղրշ.	1				
100,000	»	1				
50,000	»	1				
20,000	»	1				
60,000	»	6	իւրաքանչիւրը	10,000ական		ղրշ.
50,000	»	10	»	5,000	»	»
40,000	»	20	»	2,000	»	»
60,000	»	60	»	1,000	»	»
200,000	»	400	»	500	»	»
240,000	»	3000	»	80	»	»
630,000	»	31,500	»	20	»	»
1,750,000	»	35,000				

Թիրաժի գործողութիւնը կը կատարուի ի ներկայութեան Երկրագործական Պանքային Վարչական Խորհուրդի մարմնոյն, հաշուակալին, Նըմտական Նախարարութեան հաշուակալութեան Ատեանին և Օսմ. Կայս. Պանքային կողմէ կարգուած ներկայացուցիչներուն։ Ելած պարգեւները առանց ո և է զեղչի կը վճարուին ամբողջապէս, մէնքիտէն քան ղրուշ հաշուելով։ Թիրաժի միջոցին ամէն օր քաշուած թիւերը լրագիրներու մէջ կը հրատարակուին յաջորդ օրը։

Վիճակահանութեան տոմսերը կը ծախուին Երկրագործական Պանքային կեդրոնատեղին, Պոլսոյ կողմը վիճակահանութեան մասնաճիւղէն, իսկ գաւառները Երկրագործական Պանքայի և Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղերուն մէջ։ Ամբողջական քսանըհինգ տոմսակ գնողին հարիւրին վեց ղրուշ զեղչ կ՚ըլլայ։ Թիրաժէն մէկ օր առաջ ետ դարձուած տոմսերը կ՚ընդունուին և անոնց արժէքը կը վճարուի։

Ամբողջ տոմսին արժէքը մէկ մէճիտիէ
Կէս տոմսին արժէքը կէս մէճիտիէ
Քառորդ տոմսին արժէքը հինգ ղրուշ 13—9

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԸՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	1,666 666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	154 666 666 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	400,728,000 »
1904 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	65,224 946 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան Վօյվօտա Ղալաթիա։
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիլսիզզատէ խան, Աշըր Էֆէնտի ճատտէսի, Թիւ 26։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 50—34

ՄԻԱԿ
ԵՒ
ԵԶԱԿԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Յայտնի է թէ բուրդի, ուստի և ասուեղէններու գները ո՛րքան բարձրացած են։ Այդ դժուարութեան առաջքը առնելու և նախորդ գներով վաճառելով իր յաճախորդներուն գոհացում տալու համար, Լոնտոնի Տնօրէնութիւնը քանի մը հազար ԿՈՒՊՕՆ ղրկած է հոս, որոնք մեծ ասուեվաճառներու ծախած ծրարներէն աւելցած են։ Տնօրէնութիւնը հրաման յղած է կէս գնով վաճառելու այդ կտորները։ Կերպասներու այդ գեղեցիկ մթերքը, որոնք շատ լաւ կը յարմարին քոսթիւմի, պանթալօնի ու բարտէսիւի շինութեան, ցուցադրուած է Պոլիս, Սիրքէճի, Համիտիէ ճատտէսի, թիւ 24 վաճառատունը, Բէօրրիւլի խանի տակ։ Այդ կերպասները դեռ նոր հասած են, որով մեր յաճախորդներէն կը խնդրուի անգամ մը այցելել՝ մթերքը տակաւին չսպառած։ Գիները նշանակուած են իւրաքանչիւր քուբօնի վրայ։ Անոնք որ գնուած ապրանքէն գոհ չեն մնար, եթէ 48 ժամ յետոյ ապրանքը ներկայացնեն վաճառատուն, փոխարժէքը պիտի ստանան։ 10—10

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտէսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1531	Մարսէյլլօ	3709	Սաֆօ	1119
Ալէքթ	3607	Տոմինօ	938	Հինտու	3729	Միքատօ	3557	Տիբրա	1735
Անճէլօ	1541	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	1600	Միլօ	1657	Սիլվիօ	119
Աթիոսքօ	2277	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մոնդեպէլլօ		Սցէրա	1203
Պասանօ	1822	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Մուցիլլօ	3419	Թասսօ	1323
Պորտինօ	1264	Էպքօ	3464	Իտահօ	5740	Նէքօ	1 33	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըֆֆալօ	4481	Էլտորատօ	1520	Ճինօ	1080	Օտիս	4100	Թոքիօ	3337
Գէյրօ	1371	Էսքիմօ	841	Քլէսօ	053	Էնթարիօ	4036	Թոլէտօ	1470
Գոլիպսօ	1837	Ֆիտօ	954	Քալփինօ	2307	Օրլանտօ	1535	Օւրպինօ	242
Գարբօ	1244	Ֆինլանտ	1828	Քոմօ	1700	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆլամինկօ	349	Լէօ	1053	Բոլօ	510	Վոլօ	1289
Ջիքակօ	2729	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	Րիալթօ	3329	Վքլթուցն	2391
Սօսէթօ	1831	Կալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1643	Րինալտօ	1553	Ելտա	1350
Գոլորատօ	4235	Կիթանօ	1143	Լորէնցօ	3191	Րոլլօ	1613	Ջէյս	1200
Գոնկօ	2905	Կոզօ	1011	Մալմօ	724	Րօճէր	1789	Թորօ	
Գորսօ	895	Կրանօ	1695	Մարէնկօ	1273	Րօզացիս	136	Մայօն	

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են.
Բօլէնցօ շոգենաւը, Նաւապետ Պրանթըն, ամսոյս 8ին։
Վայկօ շոգենաւը, Նաւապետ Հարպօրտ, ամսոյս 20ին։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին.
Քլարօ շոգենաւը, Նաւապետ Պէլտինկ, մայիս 2ին։
Սիսէռօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռէյլէր, մայիս 20ին։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22 24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 50—4

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (94)

ԹԱՐԳՄ. ՎԷՊ

Գեղանի Կոմսուհիի Մը Արկածները

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԳԱՅԼԵՐՆ ՈՒ ԳԱՌՆՈՒԿԸ

ԺԴ.

ՈՍԿԻԻՆ ԽՕԼ ՏԵՆՉԸ

«Երեք եղբայրներուն ամէնէն կրտսերը տեսնելով որ սրուակին մէջ կ՚եռար հեղուկը, ինք ալ ընդհուպ քաղաք գնաց։ Աղնուականին աղջկան հետ նոյն պատահարը ունեցաւ և բոցերու մէջ եղող չէնք մը տեսաւ։ Ուստի միւսներուն պէս ինք ալ ձի հեծաւ ու շան հետ մեկնեցաւ։ Երբ մարգագետին հասաւ, հոն հանդիպեցաւ չար ոգիին։ Այս վերջինը միեւնոյն աղերսանքն ըրաւ. «Ոչ, ձիէս վար չպիտի իջնեմ, ըսաւ երիտասարդը։ Դուն պատճառ եղար միւս երկուքին կորստեան։ Եթէ չվերակենդանացնես զանոնք, կը սպաննեմ քեզ։» Այսպէս խօսելով՝ ոգիին մազերէն բռնեց, առանց ոտքերը գետին դնելու։ Չար պառաւը ներում խնդրեց։ Ուստի իր մոգական գաւազանը առնելով խոտի խուրձերուն զարկաւ, և հազիւ թէ անոնց դպչած, իրենց նախկին ձեւը ստացան տակաւ։ Երբ այդ գործը աւարտեցաւ, երեք եղբայրներէն ամէնէն երիտասարդը քաշելով իր թուրը, յօշոտեց պառաւ կինը. յետոյ իր եղբայրներուն հետ դղեակ գնաց։ Աղնուականին աղջիկը չէր գիտեր թէ ատոնցմէ ո՛րը իր ամուսինն էր։ «Ես եմ, ըսաւ անդրանիկը։» Իր երկու եղբայրները ամուսնացան աղնուականին աղջկան երկու քոյրերուն հետ, և վեց ամիս տեւեցին հարսանեկան խրախճանութիւնները...»

ԺԵ.

ՆԱԽԱՆՁՈՏ ԿՆՈՋ ՄԸ ՎՐԷԺԸ

Իր սենեակին մեծ պատուհանին առջեւ նստած, որ Քոմպոթէի վրայ կը նայէր, Ժէրմէն ամէն իրիկուն կ՚երազէր։ Իր աչքերը աւելի սեւցած ու մռայլ արտայայտութիւն մը առած էին կարծես, կարգ մը ծրագիրներու ազդեցութեան տակ, որոնք, իր հոգիին մէջ իրարու կը յաջորդէին անդադար և միակ նպատակ մը ունէին, այն է վրէժ լուծել։

Կ՚ուզէր վրէժ լուծել Ռօզ-Լիզօնէ, որ իր սիրահարին սիրտը գողցած էր...

Նորատի աղջիկէն վրէժ առնելով, Տօքթ. Ֆօնթընայլէ ալ վրէժը լուծած պիտի ըլլար։

Ժէրօմ Մարպըրուի այդ արժանաւոր աղջիկը երկար ատենէ ի վեր պատրաստած էր իր վրէժխնդրութեան ծրագիրը։

Նպաստաւոր առիթի մը կը սպասէր՝ ի գործ դնելու համար իր ծրագիրը։

Բայց, այդ ձմեռ, մինչ հակառակորդ կողմերը զինադուլ կնքած էին, Ժէրմէն անգործ չէր մնացած բնաւ։

Աղօրեպանուհին ուզած էր մօտենալ իր յաղթական մրցակիցն եղող Ռօզ-Լիզօնի, հասկնալու համար թէ նորատի աղջիկը ի՛նչ ազդեցութիւն ունէր Քրիսթիանի վրայ և հրապուրանքի ի՛նչ միջոցի կը դիմէր։ Ո՞վ էր այդ Ռօզը, որ Ժէրմէնի պէս գեղանի ու հրապուրիչ աղջկան մը յաղթելու չափ կարողութիւն ունէր։

Ատենօք քանիցս հանդիպած էր անոր, առանց իր ուշադրութիւնը հրաւիրելու։

Ուստի, օրին մէկը, Տօրնաքի գործ հայթայթելու պատրուակով, Մար-ա-լ՚Օ գացած էր։ Ժամ մը մնացած էր հոն, Լիզօնի հետ խօսակցութեան բռնուած, զոր կը լափէր աչքերով, առանց կարենալու բաժնուիլ նորատի աղջիկէն։

Այո՛, Լիզօն գեղեցիկ էր, Ժէրմէնի չափ գեղեցիկ, բայց ո՛չ միեւնոյն գեղեցկութեամբ օժտուած։ Իր ամբողջ էութիւնը, գողտր ու հեզահամբոյր, իր աչքերուն մէջ կը կարդացուէր։ Մինչդեռ Ժէրմէնի աչքերուն մէջ ի յայտ կուգար պղտոր, կրքոտ, բուռն հոգի մը, հոգին կնոջ մը որ նոյն իսկ չպիտի ընկրկէր ոճիրի մը առջեւ։

Այսպէս քանիցս Մար-ա-լ՚Օ այցելեց Ժէրմէն։ Կ՚ուզէր այդ աղջկան երեսն ի վեր ըսել բիրտ ու անողոք խօսքեր, որոնք բերանը կ՚այրէին։

Կ՚ուզէր այդ աղջկան ըսել.

— Գիտէ՞ք թէ միեւնոյն մարդը կը սիրենք և ես ձեր թշնամին եմ։

Օրին մէկը, իր ճամբուն վրայ հանդիպելով Ռօզ-Լիզօնի, բռնեց անոր թեւերէն, ջղագրգիռ ու տենդոտ կերպով ցնցեց, և առանց Քրիսթիանի անունը տալու, իբր թէ Լիզօն անմիջապէս հասկցած ըլլար, ըսաւ.

— Ըսել է անիկա կը սիրէ ձեզ։ Այդ բանը ըսա՞ւ միթէ։ Ձեզի հետ ամուսնանա՞լ կ՚ուզէ։

Ապշահար, շփոթած, Ռօզ պատասխան մը չէր գտներ։

—Աղուորս, գիտէք թէ ո՛րու վրայ կը խօսիմ...

Լիզօն ազատեց իր բազուկը և ետ քաշուեցաւ։ Այդ մանկամարդ աղջիկը վախ կը պատճառէր իրեն։

—Շա՛տ լաւ, ուշադրութեամբ մտիկ ըրէք իմ խօսքերս։ Ես ալ այդ մարդը կը սիրեմ, ու ձենէ առաջ սիրած եմ։ Բուռն կերպով կը սիրեմ, և ձենէ աւելի լաւ։ Քանի որ ես կենդանի եմ, Քրիսթիան չպիտի ամուսնանայ ձեզի հետ, աղջիկս, լա՛ւ մտքերնիդ պահեցէք այս խօսքը...

Ցետոյ Ժէրմէն հեռացաւ, շլմորած վիճակի մը մատնելով նորատի աղջիկը։

Ժէրմէն, այդ օրուընէ սկսեալ, ա՛լ եւս չփորձեց Ռօզ-Լիզօնը տեսնել։ Ոչ միայն սկսած էր ատել զանի, Քրիսթիանի կողմէ սիրուած ըլլալուն համար, այլ և այդ աղջկան արհամարհոտ ու հանդարտ գերակշռութեան պատճառաւ իր ատելութիւնը աւելցած էր։ Այո՛, Ռօզ իրմէ գերազանց էր իր բովանդակ ուղղամտութեամբ, անկեղծութեամբ և անբըծութեամբ։

Ժէրմէն այդ ձմեռ նոյն իսկ ջանաց գերագոյն փորձեր կատարել Քրիսթիանի մօտ։ Երեւակայական յոյսերու կը կառչէր։ Ռօզի դէմ երազած մաղձութիւնը այնքան սոսկալի բան մըն էր որ կը վարանէր վերջին քայլ մը առնելու, ուրկէ անդին ոճիրը կը գտնուէր, ինչպէս նաեւ յաւիտենական խղճի խայթը։

Չկարենալով Քրիսթիանի հետ խօսակցիլ, ինչպէս կ՚ընէր ատենօք, երբ տեսնէր Մուլէն—Ժօլիի առջեւէն անցնիլը կառքով, անոր տունը գնաց բժշկական խորհրդակցութեան համար, իբր թէ հիւանդ ըլլար։

Ժէրմէն իսկոյն հասկցաւ թէ կարեկցութիւն կը ներշնչէր Քրիսթիանի, երբ այս վերջինը սա խօսքն ըրաւ, ուր զայրոյթ չկար բնաւ.

—Մեր վերջին տեսակցութեան յիշատակը չէ՞ք պահած բնաւ։

—Մէկ բան միայն կը յիշեմ, սա թէ կը սիրեմ ձեզ... Քրիսթիան, մի՛ ձգէք որ չար ու ոճրագործ դառնամ...։

Երիտասարդ բժիշկին նայուածքը պաղ և խիստ արտայայտութիւն մը առաւ։

Ձեռքերը զալարելով կ՚աւելցնէր Ժէրմէն.

—Ձեր անձին կը վնասէք և մեղապարտ կը գտնուիք ձեր սիրած աղջկան հանդէպ...

—Պիտի պաշտպանեմ զանի։

Աղօրեպանուհին գլուխը ցնցելով պատասխանեց.

—Ոչ ինծի դէմ։ Չէք գիտեր թէ լըքուած, արհամարհուած կնոջ մը վրէժխնդրութիւնը մինչեւ ո՛ւր կրնայ յանգիլ, երբ մանաւանդ այդ կինը կը շարունակէ սիրել ու նախանձոտ է...

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ